

Silva NOVLJAN

A R T O T E K A

v Knjižnici Oton Župančič - PIONIRSKA KNJIŽNICA

(Prikaz nekaterih praktičnih izkušenj)

Ljubljana, 1989

VSEBINA

	Stran
I. Namesto uvoda	1
II. Pridobivanje izvirnih likovnih del	3
III. Obdelava likovnih del	5
IV. Oprema likovnih del	8
V. Razvrstitev likovnih del v prostoru	8
VI. Postopek, pravilo izposoje	9
VII. Pridobivanje uporabnikov	9
VIII. Zaključek	14

Priloge: 13 + ~~IV~~.

I. Namesto uvoda

Obnova prostorov knjižnice je pogosto vzrok tudi za razmišljanje in uresničitve prenove oz. posodobitve dela knjižnice. To se je zgodilo tudi ob prenovi Mestne knjižnice, enote Knjižnice Oton Župančič (l. 1987), ki je ob prenovi prostorov uvedla prosti pristop, hkrati pa je želela poudariti svoj sodoben koncept dela tudi z novostjo. Avtorica je predlagala, da naj bi knjižnica predstavila javnosti novo knjižnično gradivo, izvirna likovna dela, ki bi si jih člani knjižnice izposojali na dom~~u~~. Ideja je bila sprejeta z navdušenjem, bilo je postavljenih nekaj zakajev, še več pa kaj, kako in kdo vprašalnic. Ker je na največ teh odgovorila predlagateljica ideje, ji je pripadla naloga, da pripravi načrt, kolikor mogoče natančen prikaz te dejavnosti.

Nalogo je sprejela, ker je videla v tem možnost uresničitve želje, da dejavnost, ki jo je le grobo poznala iz strokovnih člankov in jo prvič srečala živečo v praksi v švedskih splošnoizobraževalnih knjižnicah, leta 1980, in kasneje še v nekaterih nemških (mimogrede kot turist), zaživi tudi pri nas. Pri pisanju si je po svojih močeh prizadevala predstaviti tehnični postopek strokovnega dela z likovnim delom od nabave, obdelave do izposoje, hkrati pa opozoriti na vlogo in pomen tega gradiva v splošnoizobraževalni knjižnici.

Morda je bil tako pripravljen zapis ideje za realizacijo preobsežen, prezahteven s končnim ciljem, poti za dosego tega cilja pa ne prikazane dovolj jasno, da bi dale delavcem, ki še niso imeli izkušenj z neknjižnim gradivom, natančne in razvidne možnosti za postopno doseganje tega cilja oz. za sprotno prilagajanje zapisanega dejanskim delovnim pogojem. Ti pa so bili že od začetka vsaj finančno in kadrovsko omejeni, zato so delavci realizacijo načrta preložili na boljše čase.

Avtorica je potem predlagala, da idejo uresniči enota Pionirska knjižnica in tako tudi z novostjo obeleži 40-letnico svojega delovanja. Uprava je zamisel sprejela z opozorilom, da naj enota

ne pričakuje kadrovske okrepitve, prav tako pa so bila liminirana sredstva za izvedbo. Zavedati se teh omejitev, ^Vje pomenilo hkrati, zavedati se, da se delo lahko uresničuje kot eksperiment, ki pa lahko postane s sprejetjem vseh sodelavcev v knjižnici tudi dober vzgled za druge knjižnice, ki bi ali bodo ob popolnejših delovnih pogojih ^{delo} temeljiteje opravile.

Tako kot pri uvajanju drugih oblik neknjižnega gradiva (kaset, iger, videokaset...), so imeli tudi pri likovnem gradivu knjižničarji pomisleke, ki so izražali tudi strah pred dodatnimi obremenitvami ob že tako preseženem standardu obremenjenosti, hkrati pa tudi strah pred izposojjo gradiva, ki ga ne poznajo, in strah za odgovornost, ki jo bodo morali sprejeti za hranjenje in ohranjevanje tega (nenadomestljivega) gradiva.

Napisano o artoteki ^{IV} je bilo dobro izhodišče za razgovore s sodelavci, poznavanje dejanskih delovnih pogojev pa okvir, v katerem smo načrtovali in potem tudi sprejeli program uresničevanja. Čakati na idealne pogoje bi pomenilo zamujati vlak, saj smo že pri uvajanju drugih oblik neknjižnega gradiva spoznali, da pomeni predložitev načrtov z vsem potrebnim za realizacijo v današnjih časih krčenja programov jalovo delo. Tudi z artoteko smo imeli podobno izkušnjo. Načrt za izposojjo likovnih del smo pripravili že pred dvema leti skupaj z Društvom slovenskih likovnih umetnikov, pa je obležal v predalih. Zato smo se odločili, podobno kot za ostalo neknjižno gradivo, za postopno uvajanje v okviru danih možnosti.

Idejo nismo sprejeli samo kot delovni izziv, s katerim naj bi še enkrat dokazali svoj pogum in svoje strokovne sposobnosti, temveč kot prepričanje, da je izvirno likovno gradivo nenadomestljivo v svoji sporočilnosti, da ima svojo dragoceno vrednost za vzgojo in izobraževanje in kulturno doživljanje mladega in odraslega uporabnika, zato naj bi mu postalo dostopno, nanj naj bi se navadil in ga "bral" tako kot ostalo knjižnično gradivo in kot se je predvsem navadil tudi na ostalo neknjižnično gradivo. Z uvajanjem neknjižnega gradiva ⁿⁱ knjiga pri našem delu nikoli prišla na stranski tir, ampak smo se s pojavom novih medijev še temeljiteje zavedali njenega pomena, ga ohranjevali tudi s pomočjo tega gradiva in ob njem. Tudi zato je pri nas neknjižno gradivo vključeno med knjižno

in ne ločeno v posebnih prostorih. Tako sta knjižničar in uporabnik soočena z različnimi možnostmi, v okviru teh pa prisiljena razmišljati o vrednosti in izboru pravega gradiva za zadovoljitev uporabnikove potrebe.

Neknjižno gradivo ni samo pridobitev za uporabnika, z njim veliko pridobijo tudi knjižničarji. Če je za uporabnika pridobitev hitra in njegovim zahtevam ustrezna informacija, pa je knjižničar primoran pred zadovoljitvijo uporabnikove potrebe izbirati in vrednotiti različne vrste knjižničnega gradiva po kvaliteti, starostni dostopnosti in po načinu učinkovanja na uporabnika. S tem njegovo delo, če naj bi bilo kvalitetno, nikoli ne more biti zgolj rutina; še več, različne vrste tega gradiva povečajo možnosti za ustvarjalno delo knjižničarjev pri individualnih in skupinskih oblikah dela, tudi če ti niso specialisti za posamezne vrste gradiva. To so nam potrdile sedanje, res minimalne, izkušnje dela z likovnim gradivom, zato jih tudi opisujem, da s tem morda opogumim še ostale knjižničarje.

II. Pridobivanje izvirnih likovnih del

je bilo v naši knjižnici že od začetka vezano na dve omejitvi, in sicer denarno in kadrovske. Ker med knjižničarji ni nobene visoko izobraženega umetnostnega zgodovinarja, smo se morali omejiti na izbor del avtorjev, ki so člani Društva likovnih umetnikov. Za sprejetje v to društvo so namreč določeni pogoji, ki zagotavljajo tudi za nas primeren izbor gradiva po kvaliteti, kar je seveda tudi za nas prvi kriterij pridobivanja gradiva. Pomanjkanje denarnih sredstev pa je omejilo pridobivanje gradiva izključno na dar. Akcijo smo skušali speljati s pomočjo Društva likovnih umetnikov, a nam ni bilo pripravljeno priskočiti na pomoč z ničemer drugim kot z naslovi svojih članov.

Na približno 400 naslovov smo poslali prošnjo z obrazložitvijo,¹ 11. novembra 1987. leta. Pri tem smo seveda nismo drznili postavljati nobenih pogojev, le s prikazom namena dejavnosti smo opozorili na ustrezen izbor slike za mladino in na primeren format slike za izposojanje na dom. Pa tudi sicer se nam ni zdelo potrebno omejevati izbor, saj smo želeli dobiti širok izbor po temah in tehnikah,

med drugim tudi zato, da bi uporabnikom omogočili, zlasti tistim, ki za likovno umetnost še niso bili navdušeni, da se za izposojanje odločijo samostojno, po svojem lastnem čustvenem odzivu na sliko. Izkušnje dela z otroki in slikanico oz. ilustracijo pa so nas že prepričale, da otrok sprejema tudi moderno, včasih že abstraktno ilustracijo, da je likovna umetnost manj kot knjiga vezana na določeno starost otrok. Če pa bi se med darovanimi deli našlo le preveč "odraslih" slik, bi jih izročili enoti Mestna knjižnica, ki se je medtem odločila, da bo začela zbirati darove tudi s pomočjo prirejanja razstav; torej obdelava bi bila centralna, nahajališča slik pa v dveh enotah.

Da bi povečali denarne možnosti, smo se odločili, da bomo pridobljena dela razstavili na javni razstavi, ki jo prirejamo vsako leto v počastitev mednarodnega dne mladinske knjige (2. april) in za katere imamo na razpolago nekaj namenskih sredstev, v tem primeru hkratne proslave 40-letnega delovanja celo nekaj več. Predvidevali smo, da bo večina podarjenih del neuokvirjenih, in res je bilo. Tako smo pridobili denar za uokvirjanje slik, hkrati pa obremenili kader toliko, kolikor je sicer dodatno obremenjen s prirejanjem teh javnih razstav. S tem pa smo si določili relativno kratek rok, v dobrih petih mesecih naj bi zbrali, strokovno obdelali in pripravili za razstavo vsaj 60 izvirnih likovnih del.

Na prošnjo se je odzvalo 65 slikarjev in tako smo na razstavi, 2. aprila 1988 razstavili 148 likovnih del (slik, grafik, risb) v različnih slikarskih tehnikah, z različnimi motivi, tudi veliko ilustracij je bilo vmes. Skoro vsi slikarji so prinesli svoja darila osebno. S tem se je knjižničarju ponudila priložnost, da slikarja podrobno informira o dejavnosti, hkrati pa je od slikarja dobil manjkajoče ali dopolnilne podatke za biografski opis in vse potrebne podatke za bibliografski opis podarjene slike. V osebni pogovoru smo tudi izvedeli, da je za slikarje največja težava ravno dostava gradiva, čas, ki ga porabi za izbor slike in njeno dostavo. Knjižničarji bi dobili še več slik, če bi nam čas dopuščal, da obiščemo slikarje na domu. Slikarju smo poleg zahvale izročili pismeno potrdilo o prevzemu slike oz. slik, kopijo tega pa zadržali v knjižnici.

Pridobivanje del se z razstavo ni zaključilo, saj smo do marca 1989 prejeli še 12 slik od 6. slikarjev in 1 ustanove - Knjigarne Mladinska knjiga. Enota Mestna knjižnica pa je podarila 6 izvirnih likovnih del.

III. Obdelava likovnih del

1. Označba lastnine.

Vsa prejeta dela smo lastniško označili z žigom knjižnice na hrbtni strani (razen, kjer bi žig pronicel skozi podlago; tu smo lastništvo označili na ~~okvirju~~), pod žig smo pripisali inventarno številko, hkrati pa jo pripisali tudi na kopijo potrdila o prevzemu slike.

2. Inventarizacija²

Za likovna dela vodimo posebno inventarno knjigo, vendar je to obrazec, ki ga sicer uporabljamo knjižničarji za inventarne vpise ostalega knjižničnega gradiva. Pri opisu enote nismo uporabljali skrajšanega bibliografskega popisa, ampak smo se odločili za popoln popis slike, ki omogoča popolno identifikacijo dela na osnovi popisa. Vzorec za ta popis smo dobili v Moderni galeriji.

Posebnost tega popisa je natančen popis lokacije in oblike avtorjevega podpisa, ki ga označimo z oznako Sig.(signirano), in natančen opis lokacije in oblike navajanja letnice nastanka dela, ki ga označimo z oznako Dat.(datirano).

Vse podatke iz slike, ne glede na to ali so na prvi ali na hrbtni strani slike, navajamo v popisu brez oklepajev, če jih ni napisal slikar sam. Izjema je podatek o številu izvodov pri grafičnih delih, ki ga navajamo na koncu opisa enote v okroglem oklepaju. Oglati oklepaj uporabljamo, če na sliki ni bil napisan naslov in smo ga dobili osebno od avtorja, v oglati oklepaj pa damo tudi naslov Brez naslova, če smo se odločili, da bomo tako poimenovali slike, ki jih slikar ni podnaslovil. To smo prevzeli od Mestne galerije, hkrati pa z oglatim oklepajem ločimo ta naš naslov od avtorjevih podnaslovitev slik z "Brez naslova". V oglat oklepaj damo tudi avtorjevo ime ali priimek, kadar se ta podpiše z začetnicami.

V rubriko signatura pišemo namesto signature podatek o dimenzijah slike, višina x širina v cm, pod tem pa pripišemo slikarsko tehniko. Mi dodajamo k temu podatku še oznako likovnega dela (S - slika, G - grafika, R - risba, F - fotografija).

Ostale rubrike nimajo posebnosti, le pri podatku cena se lahko zaplete. Ta podatek je potrebno navesti zaradi zavarovanja ali povračila stroškov pri morebitnih poškodbah. Če nam avtor ne pove vrednosti svojega dela, to se pogosto zgodi, smo skoro prisiljeni poklicati na pomoč strokovnjaka. Tudi jam je pri ocenjevanju vrednosti posameznih del ljubeznivo in brez honorarja priskočil na pomoč umetnostni zgodovinar, zaprisežen cenilec. Srečanje z njim pa je bilo za naše delo tudi sicer dragoceno, saj smo dobili veliko potrebnih dopolnilnih informacij za delo. Veselilo nas je tudi, da je pozdravil naše prizadevanje in ocenil našo zbirko kot dober, zanimiv izbor, ki s svojo širino in kvaliteto lahko zadovolji različne okuse posameznikov, laike in poznavalce, nam pa daje tudi idealno možnost za vzgojno-izobraževalno delo, ko bomo dobili specialista za likovno področje, ki bo razširil našo posredniško vlogo tudi na zahtevnejše oblike prireditev izobraževanja mladih. Tako vrednotenje likovnih del in našega prizadevanja pa smo knjižničarji tudi potrebovali.

3. Katalogizacija in katalogi

Vsa dela smo katalogizirali po standardu za obdelavo neknjižnega gradiva. V okviru svojih okrnjenih delovnih pogojev smo se odločili za en sam, abecednoimenski, katalog, v katerem imamo po abecedi avtorjev, v okviru teh po abecedi naslovov njihovih del, vložene listke popisanih likovnih del. To niso listki mednarodnega formata. Ker smo velikost priredili svojim potrebam, uporabljamo listke velikosti 13 x 19 cm, kar nam omogoča, da pod bibliografski opis dela prilepimo barvno fotografijo likovnega dela.

Katalogni listki bi bili lahko tudi manjšega formata, če bi imeli dober fotoaparatus, ali če bi nam slike fotografiral strokovnjak, tako da bi nudila tudi manjša fotografija dovolj natančno informacijo. Nam je na pomoč priskočil (tudi brezplačno) strokovnjak z izposajo žarometov, fotografirati pa smo morali sami s svojimi, za amaterske potrebe primernimi fotoaparati.

Pri bibliografskem popisu ni nobenih izrazitih posebnosti,³ morda le ta, da smo dodali takoj za naslovom vrsto likovnega dela in da inventarno številko pišemo na prvo stran pod bibliografski opis. To nam omogoča lažje izbiranje ustrezne slike v prostoru in kopiranje popisa za dodatni informativni zapis, ki spremlja sliko.

Na hrbtno stran katalognega listka pa dodamo opombo, ki je za naše delo koristna, ~~in~~ sicer podatek, da je slika ilustracija v določeni knjigi, seveda, kadar to je.

Posebnost našega abecednoimenskega kataloga so dodani listki enakega formata z biografskimi podatki o avtorju in z njegovim naslovom,⁴ ki so vloženi pred katalognimi listki avtorjevih del. Tako ureditev nam je narekovala racionalizacija dela. Kopijo teh podatkov prilepimo skupaj s kopijo abecedno-imenskega popisa slike na hrbtno stran likovnega dela. Tako odnese uporabnik domov s sliko tudi osnovno informacijo o delu samem in o avtorju. Včasih je to edini podatek, zlasti o mlajših avtorjih, ki še niso vključeni v strokovno literaturo z likovnega področja, ki še nimajo razstavnih katalogov, ali pa mi še nismo zbrali člankov, kritik iz periodike.

Osnovno informacijo o avtorju smo dodali tudi zaradi avtorja samega, saj imamo dela predvsem živečih avtorjev, ki svoje delo na ta način tudi popularizirajo. Po treh mesecih izposoje likovnih del smo že imeli en primer odkupa likovnega dela pri avtorju, ki nam je sliko daroval. To lahko spremljamo tudi s tem, ko imamo naslov avtorja samo v knjižnici, ne pa na sliki sami, tako da uporabnik dobi naslov pri nas, seveda, če ga sam ne poišče drugje.

Za sedanji obseg likovnega gradiva in sedanje delo nam abecedno-imenski katalog zadostuje. Razširitev dela pa bo verjetno pogojila oblikovanje dodatnih katalogov, to pa pomeni kopiranje listkov abecedno-imenskega kataloga in oblikovanje ustreznih katalogov glede na potrebe našega uporabnika.

Verjetno pa se bomo odločili za oblikovanje diakataloga, saj smo medtem še nabavili dober fotoaparatus, likovno gradivo pa bomo vnesli tudi v računalniško podatkovno zbirko.

IV. Oprema likovnih del

je pri našem delu pomenila kar velik denarni zalogaj, saj smo večino slik dobili podarjenih neokvirjenih. Izbiramo si cenejše okvire, ki sicer po trpežnosti in estetskem videzu ustrezajo, nismo pa nobeni reprezentativni dodatki k sliki sami. Zasteklimo vse slike, olja pa izposojamo nezastekljena.

Za prvo, številčno največje, uokvirjanje smo si izbrali obrtnika, ki je svoje delo šele začel, zato nam je popustil pri ceni, kvaliteta pa je bila zagotovljena, saj si je tudi z našim naročilom dobil ugled.

Pred oddajo slik v okviranje moramo paziti na pravilen popis oddanih slik in opozoriti okvirjevalca, da nam inventarne številke pravilno prepiše na varovalni karton, ki prekriva hrbet slike. To je še posebno pomembno pri grafikah istega avtorja, ki jih lahko včasih ločimo le po inventarni številki. Sicer se nam lahko zgodi, da bo na varovalnem kartonu druga inventarna številka, kot je na sliki sami. To se je zgodilo tudi nam, ko smo zamenjali izdelovalca okvirjev. Z opombo smo na to opozorili v inventarni knjigi.

Okvirjene slike, na hrbtni strani žigosane, opremljene z inventarno številko, z informacijo o avtorju in njegovem delu, pred izposajo vložimo v kartonski ovitek, označen z lastništvom knjižnice. Izdelali smo 50 kartonskih ovitkov v treh dimenzijah, ker nam sredstva niso dopuščala izdelavo ustreznih kartonskih ovitkov za vsako sliko posebej.

V. Razvrstitev slik v prostoru

Navdušenje veliko, denarja pa nič; slogan, ki nas je spremljal skozi vse priprave. Težave smo premagovali sproti. Tudi za dodatno opremo sredstva niso bila načrtovana oz. odobrena. Ta smo si takoj zagotovili, ko nas je Ljubljanska kulturna skupnost obvestila, da je sredstev za obisk frankfurtskega sejma premalo. Sejmu smo se odpovedali, ne pa sredstvom, ki smo jih uporabili za izdelavo žičnatega pahljačastega panoja s 6. vrati in obešalnih drugov po stenah knjižnice. Denarja je bilo dovolj tudi zato, ker nam je arhitekt izdelal načrt brezplačno, izvajalec pa popustil pri ceni izvedbe.

Likovna dela so tako obešena oz. razstavljena po vseh prostorih knjižnice.⁵ So sestavni del ostalega knjižničnega gradiva in ne predstavljajo posebne specialne zbirke skupaj z ostalim gradivom z likovnega področja, ampak že zbrano gradivo (strokovno literaturo, periodiko, diapozitive, reprodukcije, plakate, pa tudi slikanice, diapozitive ilustracij, risane filme) dopolnjujejo.

VI. Postopek, pravila izposoje

Postopek izposoje smo prilagodili že ustaljenemu načinu poslovanja, tako da bi novo knjižnično gradivo ne povzročalo dodatnih obremenitev kadra. Ker smo dela zasnovali kot eksperiment, smo dobili soglasje knjižničnega sveta tudi za predlog, da je zamudnina za sliko enaka znesku zamudnine za ostalo knjižnično gradivo. Pred začetkom izposoje smo dopolnili poslovnik z manjkajočimi določili za izposajo slik, napisala⁶ pojasnila in navodila za knjižničarje, hkrati pa tudi okvirna določila za uporabnike⁷, ki smo jih jim delili že pred začetkom izposoje.

Pri izposoji uporabljamo knjižne listke, na katere prilepimo kopijo ali na samolepilno etiketo natipkan prepis katalognega listka. Lahko pa bi ta listek, ki se z nalepko hitro loči od knjižnih listkov knjig, poimenovali sedaj kar artotečni listek.

VII. Pridobivanje uporabnikov

Pred začetkom izposoje

Če je bilo delo teoretično, organizacijsko in praktično izvedbeno poverjeno enemu delavcu, pa so se morali v pridobivanje uporabnikov vključiti vsi delavci enote in tudi drugih enot Knjižnice Oton Župančič. To so lahko počeli, ker so bili sproti seznanjeni z vsemi postopki dela, z vsakim novim darilom in ker so bili tudi delavno vključeni v pripravo gradiva, kjer so s svojimi strokovnimi ~~med~~ji sproti prilagajali teoretične zamisli praksi in izboljševali postopke dela. S tem pa so se lahko lažje organizacijsko in izvedbeno vključevali tudi v različne vrste prireditev. Ta proces še ni zaključen, a tudi naj ne bi nikoli bil, saj le tako lahko zagotovimo široko uporabo gradiva ob čim racionalnejših postopkih dela.

Prvo svojo propagandno akcijo smo usmerili na Društvo slovenskih likovnih umetnikov, da bi z njihovo pomočjo prišli do slik, kajti jasno nam je bilo, da ideja lahko zaživi le s pomočjo slikarjev, darovalcev slik. Tu tudi osebni obisk in pojasnjevanje nista kaj dosti pomagala, v pomoč pa so nam bili naslovi članov in 400 naslovljenih prošenj je dalo kar lep rezultat, hkrati pa ne smemo spregledati informativnega učinka - slikarji vedo za nas, slike že prihajajo.

Naslednja večja akcija je bila iskanje sponzorjev. Na dvajset dopisov smo dobili le en odgovor pozitiven oz. denarno nakazilo, vsi ostali, ki so pomagali pri uresničitvi ideje in smo jih navedli na vabilu za otvoritev razstave, pa so bili naši znanci ali pa so za knjižnico izvajali določena dela in so ceno teh del znižali.

Od samoupravnih interesnih skupnosti, društev, kulturnih ustanov s področja likovne umetnosti samo pričakovali večji odziv. Po tistem smo celo upali, da se ^{bo} kakšna od teh ustanov pridružila naši akciji, a smo kaj hitro ugotovili, da jih večina želi nemoteno opravljati svoje delo oz. izvajati svoj program. Samo pomislimo lahko, kakšno artoteko bi Ljubljana-mesto, ki je po likovni dejavnosti svetovno znano - lahko imela, če bi vse te inštitucije, društva in njim sorodne ustanove žrtvovale samo toliko sredstev in delovne moči kot jih je Pionirska knjižnica, oz. Knjižnica Oton Župančič!

Preveč razočarani pa le nismo bili. Kadarkoli smo stopili v pismeni ali osebni stik z ustanovami, društvi in posamezniki, smo se zmeraj zavedali, da smo opravili vsaj informativno funkcijo, če že nismo ničesar konkretnega dosegli; morda pa bomo postali zanje zanimivi s svojim delom čez nekaj let.

Odločitev, da predstavimo novo knjižnično gradivo na javni razstavi⁸ v počastitev mednarodnega dne mladinske knjige (2. april), ki smo jo povezali z osrednjim praznovanjem 40-letnega delovanja Pionirske knjižnice, je bila za informiranje zelo dobra. Če smo med pripravi obvestili velik krog ustanov in posameznikov, pa je informacija o novem knjižničnem gradivu, o novi dejavnosti dosegla največ ljudi prav s prireditvijo razstave, ki smo jo poimenovali Slikarji bralcem. Ob tej priložnosti smo dali tiskati vabila⁹ in

plakat, kjer nam je ljubeznivo priskočil na pomoč oblikovalec, ki je plakat in vabilo brezplačno oblikoval in nam preskrbel tudi cenejši tisk. Za novinarje smo pripravili tudi tiskano gradivo⁴⁰ - osnovne informacije o naši novi dejavnosti. Tiskano gradivo o likovnem gradivu, njegovem pomenu in možnostih izposoje je bilo s programom prireditev razmnoženo tudi za obiskovalce razstave.

Program prireditev v času razstave smo oblikovali v skladu z razstavljenim gradivom. K izvajanju prireditev smo pritegnili tudi zunanje sodelavce, slikarje, kiparko, umetnostno zgodovinarko, pisatelja.

Vse prireditve so bile dobro obiskane, predvsem z mladimi, saj smo jih skoro vse namenili prav njim, razen seminarja.⁴¹ Tega so se udeležili knjižničarji in likovni pedagogi, žal smo imeli premajhnen prostor za vse interesente. Razstavo si je ogledalo 1238 obiskovalcev, od tega 293 odraslih, po razstavi pa smo vodili 30 skupin, predvsem iz šol in VVO.

Razstavo likovnih del je hkrati dopolnjeval prikaz 40-letne dejavnosti Pionirske knjižnice, ki je kronološko nazorno prikazoval z besedo, sliko in številko vsebinsko pestrost in količinsko uspešnost dela te ustanove. Obiskovalce pa smo nagovarjali k ogledu te dopolnilne razstave z nagradno uganko,⁴² v kateri se zanje prvič pojavi beseda artoteka.

Propagandno delo se s to osrednjo prireditvijo ni zaključilo. Do 15. novembra, dan, ki smo ga določili za začetek izposoje izvirnih likovnih del, to je dan ustanovitve Pionirske knjižnice, je likovno gradivo, izobešemo v knjižnici, opozarjalo obiskovalce na novo dejavnost. Ker pa smo likovna dela med pripravami za izposajo že strokovno obdelali, smo se odločili, da izbor tega gradiva razstavimo še zunaj naše knjižnice. Od 15. maja do 30. septembra smo razstavljali v splošnoizobraževalnih knjižnicah Vrhnika, Logatec, Ljubljana-Šiška, Domžale, v KOŽ - enoti Mestna knjižnica. Pri teh razstavah smo uporabljali propagandno gradivo naše razstave, v Vrhniki se je knjižničar Pionirske knjižnice tudi osebno srečal v pogovoru z mladimi obiskovalci razstave, posebnost razstave v Šiški pa je bila hkratna slovesna odprtost nove, preurejene knjižnice.

V času izposoje likovnih del

Začetek izposoje slik smo povezali z rojstnim dnevom Pionirske knjižnice in tudi ta dan je bil prazničen, vendar praznično sproščen, ne pa slovesno prazničen. Bolj kot odraslim je bil namenjen mladim obiskovalcem s celodnevni živ-žavom, v katerega smo vključili glasbo, videofilme, uro pravljic, uganko, srečanje s knjigarko, ki je rešitelju uganke, vezane na knjigo in sliko, podarila pravkar izšlo knjigo Jelke Godec-Schmidt: Danes slikam. Obiskovalce prireditve pa je razveselil tudi zmajček s slaščicami iz Zmajčkovega butika. Rojstni dan je krasen dan smo poimenovali prireditve, na katero smo povabili mlade preko radija, TV in dnevnega časopisja in bil je krasen ne samo po počutju, ampak tudi po obisku. Tega dne smo izposodili že tudi prva likovna dela.

Prvo sliko, delo Pavla Učakarja: Roboti jutranje zore, si je že pol ure po odprtju knjižnice, izposodila študentka umetnostne zgodovine. Informacijo o novi dejavnosti je slišala eno uro pred tem po Valu 202.

Čudna so pota informacij do uporabnika. Kljub vsem prejšnjim obvestilom v dnevno informativnem tisku, revijah, po radiju in televiziji, je to študentko dosegla informacija tik pred dvanajsto uro. Sama je povedala, da je tako hitro prišla, ker se je bala, da bi sicer nobene več ne bilo.

Toliko optimizma, kolikor strahu je imela prva mlada izposojevalka slike, mi nismo imeli. Vedeli smo in se tudi sedaj zavedamo, da moramo še naprej nenehno in z različnimi oblikami dela opogumljati obiskovalce knjižnice za izposajo likovnih del. Zato izkoristimo tudi naše redne prireditve za obveščanje in likovno izobraževanje. V novemberski uganki meseca¹³, smo opozorili mlade obiskovalce na naš rojstni dan in na novo dejavnost, s tem, ko smo jih hkrati navajali na uporabo naslovnega kataloga. To uganko smo zastavili tudi otrokom preko mladinskega programa Radija in bralcem Pionirskega lista. Likovno gradivo smo neposredno ali posredno vključili tudi v uro pravljic, v goste smo povabili k igralnim uram slikarko Jelko Godec-Schmidt, ki je slikala skupaj z otroki.

V decembru je knjižničar pripravil zanimivo razstavo Svetloba - barva - sporočilo, ki je bila s svojim sporočilom namenjena mladostnikom, njeno vrednost pa so odkrili tudi odrasli, predvsem študentje. Ti so se v velikem številu udeležili tudi pogovora ob tej razstavi, na katerem so zunanji gostje, fizik, psiholog in pesnik, predstavili svetlobo kot osnovni pogoj vidnega sporočila vsak s svojega ustvarjalnega področja.

Vse prireditve informirajo naše obiskovalce o naši novi dejavnosti, z gostujočimi strokovnjaki pa že uvajamo mlade, a tudi odrasle posrednike, v svet likovne umetnosti, v njen pomen, vlogo, v njeno doživljanje in občudovanje. Pri tem opozarjamo tudi na ilustracijo in za knjižničarje smo medtem že priredili dvoje predavanj o ilustraciji, o sodobni slovenski in o sodobnih trendih razvoja ilustracije v svetu. Izvirna likovna dela povezujemo tudi s knjigami; tako bo izvirna likovna ilustracija dopolnila razstavo sodobnih slovenskih mladinskih knjig, ki jih bomo aprila razstavljali v zagrebški Gradski knjižnici.

Da bi navdušili mlade, predvsem otroke, za likovno umetnost, moramo pri delu upoštevati tudi otrokovo lastno ustvarjalnost. Knjižničarka se je udeležila seminarja Narodne galerije o likovnem ustvarjanju in likovnem izobraževanju otrok, kajti risanje je tudi v knjižnici pogosta zaposlitev otrok, s katero želimo vspodbuditi otrokovo ustvarjalnost in izražanje njegovih doživetij ob naših prireditvah.

Pri vseh teh skupinskih oblikah dela pa ne pozabljamo na sprotno informiranje in opogumljanje članov knjižnice za izposajo likovnih del in knjižnih informacij s tega področja. Kako uspešni smo pri tem, težko ocenimo, ker je čas izposoje na dom za pravo oceno prekratek.

Od 15.XI.1988 do 1.III.1989 smo izposodili 82 likovnih del, in sicer 20. mladim od predbralnega obdobja do 15. leta starosti, 15. srednješolcem, 16. odraslim in trem ustanovam - TV, VVO in OŠ, pri tem ustanove pri številu izposojenih del nismo omejevali, ker so jih potrebovale za krajši čas. Med izposojevalci so pogosti v številu srednješolcev dijaki šole za oblikovanje, med odraslimi pa študentje umetnostne zgodovine. Začetki so recimo obetajoči, vendar ne tako, da bi pri propagandi popuščali in da ne bi razmišljali o razvoju te dejavnosti, kar ne bi smelo izključevati tudi načrtovanja izposoje likovnih del s pomočjo potujoče knjižnice.

VIII. Z a k l j u č e k

Pri nas se ne moremo ravno pohvaliti, da smo v knjižničarstvu, založništvu in na drugih področjih življenja likovne umetnosti izrabili vse možnosti, da bi mladim približali likovno umetnost v njeni sporočilnosti.

Pionirska knjižnica je že leta 1954 priredila risarski tečaj, ki se je 1956. leta razvil v likovni oddetek, danes del dejavnosti Pionirskega doma, Centra za estetsko vzgojo mladih. Kljub temu, da se je knjižnica odpovedala temu in drugim tečajem, ki jih danes vodi Pionirski dom, se ni odpovedala posredovanju informacij in gradiva s področja likovne umetnosti in prireditvam, ki so vključene v to gradivo ali opozarjale in vabile k njegovi uporabi. Že leta 1961 je nabavila reprodukcije likovnih del, ki jih je uporabljala pri teh oblikah, vseskozi pa je dopolnjevala knjižni fond s knjigami s področja likovne umetnosti, ki jih je z razstavami in pogovori razširjala med mlade. Nič manj pomembno ni bilo uvažanje diapozitivov ilustracij mladinske literature (l. 1960), ki je v urah pravljič zaživela tudi v likovni govorici. Kvalitetna domača in tuja slikanica pa je s pomočjo knjižničarjev zaživela pri otrocih v vsej svoji razsežnosti. Če je Pionirska knjižnica že leta 1955 uvedla med prireditve umetniško pripovedovanje pravljič, ki ga je izvajal igralec, jo lahko štejemo tudi za začetnike na tem področju, saj se je iz te oblike razvijala ura pravljič (1961. leta), danes povsod priznana in izvajana oblika knjižne vzgoje, pri kateri pa ima ilustracija pomembno vlogo, bodisi da knjižničar pripoveduje tekst ob ilustracijah iz knjige bodisi ob ilustraciji, posneti na diapozitiv. Na kvalitetno slikanico, ilustracije, likovno umetnost opozarja in usmerja knjižnica otroke tudi z drugimi oblikami dela. Prireja razstave originalnih ilustracij in drugih likovnih del, razstave knjižnih del določenih ilustratorjev, razstavlja tuje slikanice, razstavlja likovna dela otrok, ki so nastala po pripovedi pravljič, po izboru najljubše knjige, otroci ocenjujejo ilustracijo v knjigah, obiskujejo pogovore in srečanja z ilustratorji oz. likovnimi umetniki, s knjižničarjem obiščejo likovne razstave, galerije, otroci pripovedujejo zgodbo po ilustracijah, ne da bi poznali tekst ali pa variante k poznanemu itd.

Ker pa so odrasli posredniki med otrokom in knjižničnim gradivom, namenja knjižnica v okviru svojih delovnih možnosti pozornost tudi tem. V študijskem oddelku zbira strokovno in informativno gradivo s področja ilustracije in likovne vzgoje otrok, vodi katalog ilustratorjev, dopolnjuje redno dokumentacijo člankov s teh področij, zbira najboljšo tujo slikaniško produkcijo. Vse to gradivo pa razširja v različnih oblikah tudi med odrasle. Razširja sezname priporočilne literature za otroke različnih starostnih stopenj, sezname teoretične literature o knjigah za mladino in oblikah dela z mladimi, kjer je posredno vključena tudi likovna umetnost, prireja razstave, kjer je likovna umetnost prisotna v knjigah za otroke npr. Razstava knjižnih izdaj za predšolske otroke (l. 1963), Mednarodna razstava moderne ilustrirane otroške knjige (l. 1964), Ure pravljič - oblike in možnosti (l. 1969), Ali znamo izbirati knjige za najmlajše (l. 1971), Najlepše slikanice (l. 1974), Knjiga za predšolske otroke (l. 1985), v okviru teh razstav pa navadno priredi predavanja in seminarje, od katerih sta bila v zadnjih letih zelo odmevna po obisku Likovni in literarni kič v knjigah za otroke (l. 1980) in Likovna umetnost v knjižnici (l. 1988).

Vse te oblike pa so bile doslej v knjižnici usmerjene bolj k vodenju otroka h kvalitetni knjigi kot pa k samim likovnim delom, za katerih razumevanje, razširjanje in doživljanje skrbijo šole v okviru svojih učnih programov, galerije in likovna društva. Tudi te ustanove ne ostajajo več samo pri prirejanju razstav, pač pa dopolnjujejo svoje delo s prireditvami, v katere, tudi po vzoru dela knjižnic za mladino, vključujejo otroke in mladino.

Kljub vsem tem in drugim prizadevanjem pa likovna umetnost še ni zaživela med mladimi kot potreben sestavni del njihovega bivanja, še manj pa v sporočilnosti, ki jo nosi. "Umetnost ne obnavlja vidnega, temveč napravi vidno", ~~se~~ pravi Paul Klee in še "Mar nastane umetnina kar naenkrat? Ne, tako kot hiša nastaja postopoma. In gledalec, mar lahko pri priči opravi z umetnino? (Žal je pogosto tako.) Kaj ni Feuerbach dejal, da je za razumevanje slike potreben stol? Čemu prav stol? Zato, da utrujene noge ne motijo duha, noge pa utruji dolgotrajno stanje. Torej je naše prizorišče: čas." Albert Gleizes in Jean Metzinger pa razmišljata o sliki: "Slika je utemeljena sama v sebi. Brez škode jo je mogoče nositi iz cerkve v salon, iz muzeja v sobo. Ker je v bistvu neodvisna in mejno celovita, ji ni treba takoj zadovoljiti duha, temveč ga mora nasprotno šele postopoma popeljati k fiktivnim globočinam, kjer sveti urejajoča luč".

Že pri vodenju po razstavi smo se knjižničarji lahko prepričali, da je nova dejavnost potrebna. Otrokom smo v okviru svojega znanja z likovnega področja (kar naj bi opravljajal artotekar, specialist za področje likovne umetnosti, ki ga še nimamo) razgrinjali tančice o likovni umetnosti, predvsem o njenem pomenu za človeka in njegovo življenje. Že kar hitro se je pri obiskih skupin potrdilo, da je šolajoča se mladina dokaj dobro seznanjena s slikarskimi tehnikami, manj pozna slikarje, zelo malo ali nič pa zna (ali hoče) povedati o sporočilu slike. Nasprotno so reagirali predšolski otroci in mlajši šolarji, ki so ob slikah sprostili ves svoj izkustveni in domišljjski svet. Njihovih izpovedi bi bili veseli tudi slikarji, starši, vzgojitelji. Marsikaj novega bi z njihovo pomočjo tudi odrasli našli v likovnem delu, marsikaj novega bi izvedeli o otroku.

Če se sprva, zlasti šolajoči se otroci, niso mogli odločiti za izposojanje slike, ker ne poznajo principa izposoje, ker bi jim starši to ne dovolili, ker niso poznali pomena in možnosti, se je v nadaljevanju pogovora izkazalo, da so le redki, ki bi si je ne želeli izposoditi. Na vprašanje, zakaj bi si jo izposodili, sta izstopala dva odgovora, da bi si polepšal sobo, da bi se pohvalil in izjema, da bi poiskusil, če "paše" v naše stanovanje, predno bi jo kupili. Nekateri so skušali izraziti pomen slik tudi z nerodnimi izjavami, nerodnimi zato, ker niso bile njihove, ampak naučene, češ da te izobrazujejo, da moraš slikarstvo poznati, da so slike samo za poznavalce likovne umetnosti, pri večini pa je vseeno izstopila dekorativna funkcija slike in slika v funkciji statusnega simbola premožnih. Pri odgovoru, da bi jim starši ne dovolili izposoje slik, so navajali namreč tudi odgovor, da zato, ker so drage. Pojasnili smo jim, da bomo izposojali slike na dom brezplačno in da bodo zavarovane, da pa morajo z njimi ravnati pazljivo tako kot z vsakim drugim knjižničnim gradivom, ki tudi ni ravno poceni, predvsem pa zato, ker je to rezultat človekovega ustvarjalnega dela.

Na vprašanje, katero sliko bi si izposodili, so najhitreje odgovorili mlajši otroci, ki so izbrali predvsem ilustracije, ki jih poznajo iz knjig, izbirali so tudi abstraktna dela, pri izboru pa so imele barvne slike prednost pred črno-belimi, pri višjih osnovnošolcih pa figurativni pokrajinski motivi pred abstraktnimi.

Pri nadaljevanju pogovora o pomenu slikarstva, ki ga je knjižničar vodil tudi s pomočjo primerjav z literarnega in glasbenega ustvarjanja, je večina obiskovalcev ocenila novo dejavnost kot novo možnost za njihov osebni razvoj in, kar so ugotovili tudi sami, da slika ne bo "govorila", samo njim, pač pa vsem prebivalcem in obiskovalcem doma. Tako bo izposoja slik na dom hkrati potujoča razstava v prostore, kjer bo za udobno gledanje in opazovanje poskrbela oprema stanovanja, knjižničarji pa za ustrezno dopolnilno informacijo o slikarju, sliki, slikarstvu z izposojajo knjig, katalogov....

Vodstva po razstavi so bile naše prve konkretne izkušnje na področju približevanja likovne umetnosti. Iz teh seveda ne upamo delati nobenih strokovnih posplošenih zaključkov in ugotovitev. Spoznali smo, kar smo že predvidevali, da bo knjižničar pri izposoji moral navajati uporabnike na novo vrsto knjižničnega gradiva, jih upogumljati za izposojajo, predvsem pa bo moral dati uporabniku prosto pot pri izbiri slike, ki si jo mladi uporabnik želi izbrati predvsem na osnovi svojih čustvenih reakcij nanjo. Ne bo mu smel, vsaj v začetku, zlasti knjižničar, ki ni poznavalec likovne umetnosti, vsiljevati svoje kriterije ali utemeljevati vrednost in prednost določenega dela ali slikarja pred drugim. S tem bi marsikaterega mladega človeka, ki so ga že prepričali, da je umetnost samo za privilegirane oz. poznavalce, odvrnil od likovnega dela.

Naš delo je poskusno zasnovano, prepričani pa smo, da bomo z izposojajo slik na dom po treh letih že lahko prenehali govoriti o eksperimentu. Radi bi govorili o trdno zasidrani dejavnosti, ki zna odkrivati človekove izražene in neizražene, zavedne in nezavedne potrebe po izobraževanju, kulturnih in estetskih doživetjih in ki jih zna in zmore ustrezno zadovoljevati. Zato bomo potrebovali artotekarja, specialista s področja likovne umetnosti, ki bo s poznavanjem stroke in otroka znal poiskati ustrezne metode dela, ki bo povezoval svoje delo z ustanovami in strokovnjaki z likovnega področja, večji obseg likovnih del in ustrezno tehnično opremo. Največji problem pri tem bo vsekakor povečanje sedanjega fonda. Izbor 166, slik že daje možnosti za poskusno delo, moral pa se bo povečati. Seveda upamo, da se bodo k sedanjim darovalcem priključili še drugi slikarji, pa tudi ustanove, delovne organizacije bi nam lahko podarile odkupljena likovna dela, pri tem pa ne pozabljamo na samoupravne interesne

skupnosti, v katerih vsebinski in finančni načrt bi morali biti že sedaj vključeni. Če so dosedanji darovalci sprejeli idejo za novo obliko ponudbe likovne umetnosti kot animacijo ljudi za življenje z likovno umetnostjo, ki naj bi postala potreba vseh in na katero naj ne bi več gledali kot na privilegij posameznikov, ampak naj bi zaživela tudi v domovih za likovno umetnost za sedaj še ne navdušenih ljudi, upamo, da bomo tudi ostale prepričali, da nanjo gledajo s temi očmi, da bo likovna umetnost dobila novo razsežnost, nove obiskovalce v galerije, muzeje, na razstave, knjižnice pa se bodo z razširitvijo svoje ponudbe razvile v prave kulturno-izobraževalne centre, ki bodo z raznolikostjo gradiva in oblik dela zadovoljevale raznolike potrebe prebivalcev.

PRILOGE

Knjižnica Oton Župančič
61000 L j u b l j a n a
Dvorni trg 2

Spoštovani!

Vljudno Vas prosimo za malo pozornosti pri branju Vam namenjenega pisma.

Splošnoizobraževalna knjižnica ima v primerjavi z ostalimi kulturnimi institucijami najširšo družbeno vlogo, ki je posebno pri širjenju in spremljanju novega knjižničnega gradiva zelo pomembna.

Knjižnica Oton Župančič želi te prednosti izkoristiti tudi na področju posredovanja likovnih del, zato načrtuje organizacijo artoteke, in sicer najprej za mladino v svoji enoti Pionirska knjižnica.

Artoteka - zbirka likovnih del, strokovno obdelanih in danih v uporabo mladim obiskovalcem Pionirske knjižnice, naj bi vzgajala, izobraževala in zadovoljevala kulturne potrebe mladih, tako da bi likovna dela predstavljali z različnimi oblikami strokovnega dela (razstave, pogovori o slikarstvu, srečanje s slikarji, obisk galerij, dan odprtih ateljejev, obisk razstav, spoznavanje slikarskih tehnik, ...) in jih izposojali (ustrezno zavarovana in opremljena s strokovno informacijo o umetniku in delu samem).

Z novo ponudbo likovne umetnosti, dobi le-ta novo razsežnost, novo publiko v galerije, muzeje, na razstave, saj ne bo izposojeno delo imelo samo dekorativnega učinka, temveč bo opazovalce nagovarjalo k razpravljanju, pojasnjevanju tako kot knjiga ali drugo umetniško delo, ki ima svojo izrazno moč. Prebuja tudi željo po nakupu umetnine in čeprav se artoteka s prodajo ne ukvarja, je lahko posrednik med delom in umetnikom.

Zakaj smo načrtovali artoteko najprej v Pionirski knjižnici?

To je namreč vzorčna knjižnica za mladino, ki uspešno posodablja svoje delo in ga podreja zakonitostim sodobno delujoče knjižnice za mladino. Vzorec njenega dela prevzemajo ostale knjižnice v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji. Opravlja strokovno svetovalno službo s študijskim oddelkom za mladinsko književnost in knjižničarstvo. V tem oddelku pa je zbranih tudi veliko dragocenih informacij o ilustraciji in ilustratorjih. Med ostalim spremlja tujo slikaniško produkcijo in daje slikanici kot primarni knjigi za otroke velik poudarek tudi z rastavami ilustracij, pogovori z ilustratorji, prav sedaj pa potekajo razstave pod skupnim naslovom: Naši ilustratorji od A do Ž.

V svetu že dolgo poznano delo, ne pa v Jugoslaviji (prva artoteka je bila ustanovljena 1889 v Denvru - ZDA), bo pri nas zaživeloh lahko le z Vašo pomočjo. Za izvedbo teoretično že zasnovanega dela imamo vse pogoje razen bistva - to so likovna dela, za nakup katerih v fazi ustanavljanja ne moremo dobiti potrebnih sredstev.

Zato se obračamo na Vas (s strahom, a tudi z upanjem) s prošnjo, da nam podarite eno (2 ?) svoje delo - ilustracijo, risbo, grafiko, sliko, seveda po lastnem izboru, a z mislijo na mlade, ki jim bo to delo namenjeno.

Vsa podarjena dela bomo ustrezno opremili, zavarovali, še pred izposajo pa predstavili na razstavi.

To razstavo bi radi priredili 2. aprila 1988 na mednarodni dan mladinske knjige, ki ga Pionirska knjižnica vedno počasti z razstavo kot osrednjo republiško prireditvijo. Hkrati praznuje Pionirska knjižnica to leto 40. letnico ustanovitve in lepšega darila si ne more predstavljati kot to, da z Vašo pomočjo prikaže novo dejavnost in dokaže, da se v težjih delovnih pogojih s skupnimi močmi lahko rodi dobro, ki je hkrati neprecenljive vrednosti za boljši jutri.

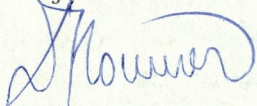
Če vam zamisel ne ugaja, ali če dela ne morete podariti, bomo razumeli, vendar Vas lepo prosimo, da nam sporočite (lahko tudi po telefonu 317-269) svoj DA ali NE. Želimo si slišati več DA-jev kot NE-jev, vse pa do konca novembra; to je namreč zadnji rok, ko bomo lahko še uspeli realizirati drugo razstavo, če bo NE-jev preveč.

Upamo, da Vas prošnja ne žali in če želite podrobnejše pojasnilo, Vas vabimo na pogovor k tov. Silvi Novljan, vodji Pionirske knjižnice (tel. 317-269).

Lepo pozdravljeni!

Direktor

Damijana Hainz

Vodja enote

Silva Novljan

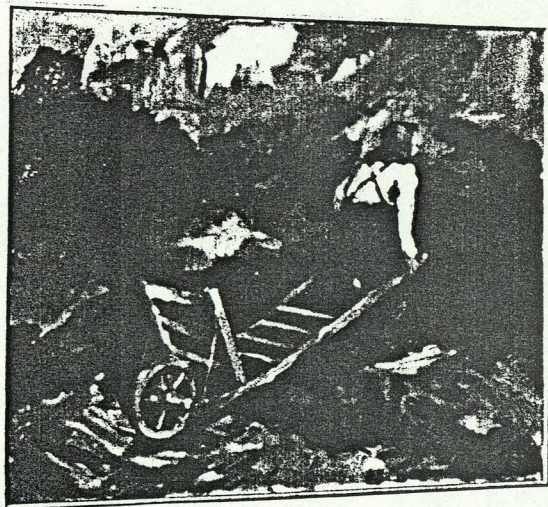
Inventarna številka	Datum		Opis enote
	prejema	vpisa	
141	25.11. 1988	25.11. 1988	dob. l. sp. 1963 (E.A) Lukeržič, Nade: Črni klob /fig. d. sp. Nade Lukeržič, dob. l. sp. 1958 (E.A)
142	- " -	- " -	Lukeržič, Nade: Poudar /fig. d. sp. Nade Lukeržič, v. l. sp. 1972
143	1.11. 1988	1.11. 1988	Vitacnik, France: Moko kompozicija /fig. d. sp. 1988
144	28.11. 1988	28.11. 1988	Martichovšek [Mare]: Lajnx. /fig. d. sp. M. Martichovšek menze. /fig. d. sp. M. Martichovšek, dob. zadaj 1987
145	28.11. 1988	- " -	Martichovšek [Mare]: Kiburga postavit, o za diabloja
146	31.11. 1988	31.11. 1988	l. sp. 1951 (III) Stegovec [Tine]: Dobrota /fig. d. sp. Stegovec, dob. l. sp. maj 1980
147	- " -	- " -	Stegovec [Tine]: Deča pri solcu /fig. d. sp. Stegovec [maj 1980]
148	- " -	- " -	Stegovec [Tine]: Funč /fig. d. sp. Stegovec, dob. l. sp. 1988 (E.A 30)
149	4.11. 1988	4.11. 1988	Svetina, Tone: Juraš /fig. d. sp. Tone Svetina /dob. d. sp. 83 (E.A.)
150	4.11. 1988	4.11. 1988	Svetina, Vojko: Kvaliteta moči /fig. d. sp. Vojko sp. Dora Lotnikar-Lovak 1987
151 M	9.11. 1988	9.11. 1988	Lotnikar-Lovak, Dora: Barz moštvo /fig. d. sp. v. l. sp. 1985.
152 M	9.11. 1988	9.11. 1988	Jukopin, Viljam: Kompozicija /fig. d. sp. v. l. sp. 1985.
153 M	9.11. 1988	9.11. 1988	Zekelj, Jer: Barz moštvo /fig. d. sp. 1984
154 M	9.11. 1988	9.11. 1988	M. Hlilč, Miro: Resnica o svetosti /fig. d. sp. 1984
155 M	9.11. 1988	9.11. 1988	Gentor, Ili: S. l. sp. 1988
156	15.11. 1988	21.11. 1988	1968 Nade Lukeržič (E.A) Lukeržič, Nade: Adam in Eva in njuni otroci /fig. d. sp. Nade Lukeržič (E.A)
157	15.11. 1988	- " -	Lukeržič, Nade: Hivšma, gubren moja /dob. sp. 1968, N. Lukeržič, dob. l. sp. 1968 (E.A)
158	15.11. 1988	- " -	Lukeržič, Nade: Hivšma, gubren moja /fig. d. sp. Nade Lukeržič, dob. l. sp. 1963 (E.A)
159	15.11. 1988	- " -	Lukeržič, Nade: Hivšma, gubren moja /fig. d. sp. Nade Lukeržič, dob. l. sp. 1968 (E.A)
160	15.11. 1988	- " -	Lukeržič, Nade: Hivšma, gubren moja /fig. d. sp.

Signatura	Način dobave	Dobavitelj	Cena		Pripomba
			din	p	
38,5 cm x 53,5 cm G - vis. jed. + gubren	D	avtor	50.000		
53,5 cm x 38,5 cm G - vis. jed. + gubren	D	"	50.000		
34 x 46 cm G - timbr. + gubren	D	"	50.000		
33 x 49 cm R - vis.	D	"	50.000		
32 x 31 cm R - vis. + gubren	D	"	50.000		
31 x 29 cm G	D	"	80.000		
28 x 37 cm G - akrob. + gubren	D	"	80.000		
37 x 29 cm G - timbr.	D	"	80.000		
49 x 34 cm G - sil. + gubren	D	"	50.000		
53 x 39,5 cm G - sil. + gubren	D	"	50.000		
43 x 48 cm S - ogle. na stebli	D	"	480.000		najboljše v 17. stol. v. l. sp. 1985.
51 x 38,5 cm S - akrob. + gubren	D	"	950.000		"
54 x 43 cm G - ogle. jed. + gubren	D	"	130.000		"
40 x 40 cm S - akrob. + gubren	D	"	480.000		"
35 x 50 cm S - ogle. na stebli	D	"	500.000		"
42 x 33 cm G - ogle. jed. + gubren	D	"	70.000		
42 x 33 cm G - ogle. jed. + gubren	D	"	70.000		l. d. od 15.7. do 16.1. 1988. v. l. sp. 1985.
42 x 33 cm G - ogle. jed. + gubren	D	"	70.000		l. d. od 15.7. do 16.1. 1988. v. l. sp. 1985.
42 x 33 cm G - ogle. jed. + gubren	D	"	70.000		l. d. od 15.7. do 16.1. 1988. v. l. sp. 1985.
42 x 33 cm G - ogle. jed. + gubren	D	"	70.000		l. d. od 15.7. do 16.1. 1988. v. l. sp. 1985.

STRNAD Leopold

Dekla [slika] / L. Strnad. -
1988. - 1 slika: olje na platnu ;
56,5 x 66 cm

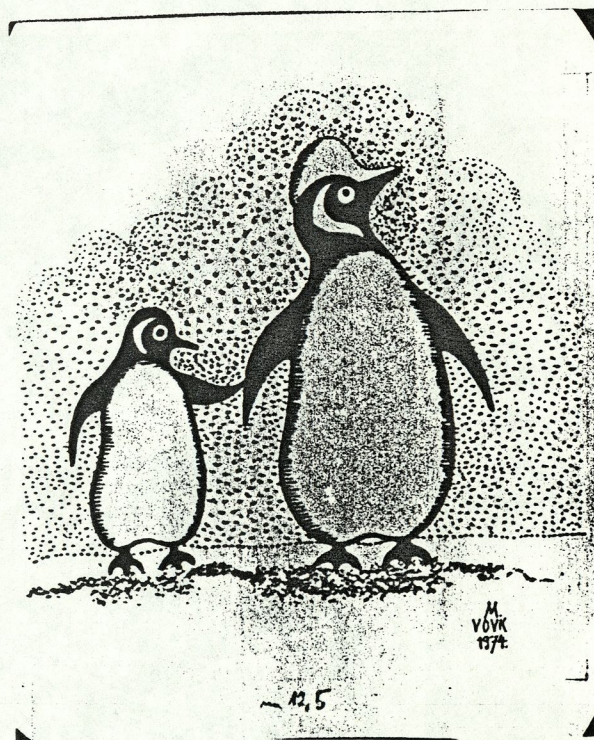
i.št. 125

VOVK Melita

Pingvinska zgodba [Risba] /
M. Vovk. - 1974. - 1 slika:
risba s tušem ; 31,3 x 25,4 cm

i.št. 27

KOVAČIČ Janez
Brez naslova [Grafika] /
J. Kovačič. - 1987. - 1 slika:
sitotisk (E.A.) ; 65 x 51 cm

i.št. 129

VOVK Melita

Rojena 14. junija 1928 na Bledu. Študirala slikarstvo na Akademiji za likovno umetnost, po diplomi l. 1951 nadaljevala študij na specialki za grafiko pri prof. B. Jakcu in R. Debenjaku. Svoje znanje je izpopolnjevala na številnih študijskih popotovanjih. Ukvarja se s slikarstvom, ilustracijo, kostumografijo, scenografijo in karikaturo. Ilustrirala je več kot 50 knjig za otroke in mladino, večkrat samostojno in skupinsko razstavljala, za svoje delo je med drugim prejela 1957 in 1965 Levstikovo nagrado.

Naslov: Bled, Črtomirova 8

KOVAČIČ Janez

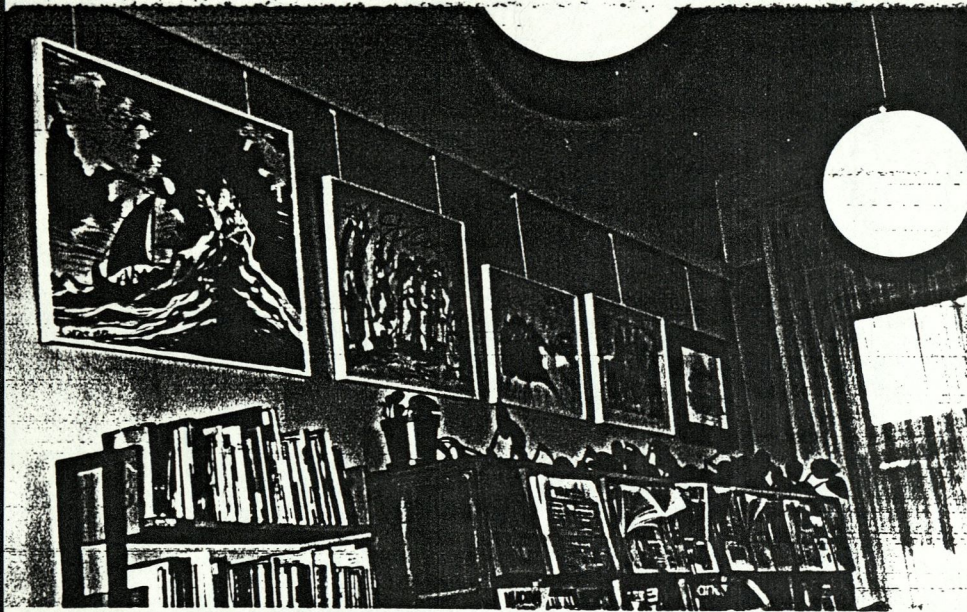
Rojen 24. februarja 1942 na Rakitni.
Diplomiral 1968 na ALU, postdiplomski
študij nadaljeval pri prof. Z. Didku in
J. Berniku in 1975 diplomiral. Študijsko
se je izpopolnjeval v Nemčiji, Franciji,
na Danskem in v Italiji. Razstavlja sa-
mostojno in skupinsko in se pogosto ude-
leži slikarskih kolonij.

Naslov: Brezovica pri Ljubljani,
Na Brezno 44-a

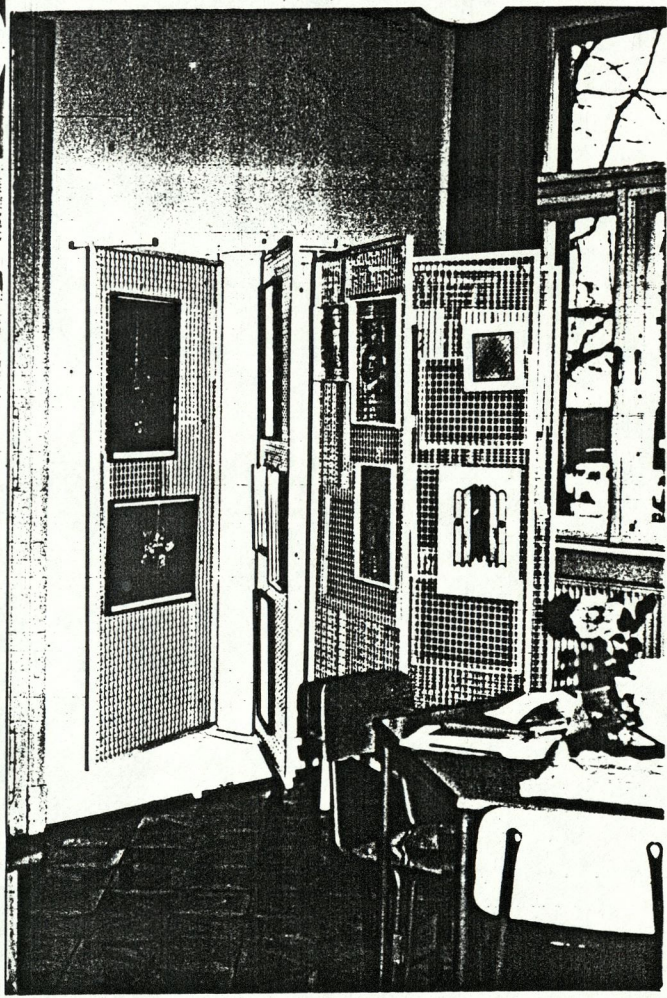
STRNAD Leopold

Rojen 7. septembra 1939 v Celju.
V Mariboru se je učil za črkoslikarja,
risal izven šolskega programa, se vpi-
sal v likovno sekcijo, obiskoval sli-
karske tečaje pri slikarjih Antonu
Trstenjaku in Otonu Polaku. Doslej je
razstavljal prek 30 krat samostojno
in se udeležil tudi skupinskih razstav.

Naslov: Sežana, Kidričeva 3
tel.: 067/72-286

5

6 POJASNILO IN NAVODILO ZA IZPOSOMO SLIK

- Slike so obešene v pionirskem in mladostniškem oddelku (slike, ki jih je pridobila Mestna knjižnica, visijo v Mestni knjižnici, lokacija teh je razvidna iz oznake M poleg inventarne številke, ki je zapisana na katalognem listku).
- AIK katalog z ~~knjiž~~ biografskimi podatki o avtorjih je v pionirskem oddelku.
- "Knjižni listki" slik so ločeni od slik in hranjeni, urejeni po zaporedju inventarnih števil, v izposojevalnem pultu pionirskega oddelka.
- Mape za zaščito slik so v skladiščih pionirskega in mladostniškega oddelka.

Pravila izposoje:

1. Sliko si lahko izposodi vsak član Knjižnice Oton Župančič.
2. Izposoja je brezplačna.
3. Izposojevalna doba je 2 meseca.
4. Izposojevalno dobo podaljšamo (izjemoma) le 1 krat.
5. Član si lahko izposodi 1 sliko.
6. Otrokom do 14. leta starosti izposojamo slike le v spremstvu staršev.
7. Zamudnina je 10.- din na dan.
8. Slike so zavarovane. Kadar zavarovalnica ne nadomesti poškodbe ali izgube likovnega dela, računamo bralcu poškodbo v znesku, ki je določen z restavratorskim delom ali delom uokvirjanja. Če je likovno delo nepopravljivo poškodovano, poravnava bralec odškodnino v znesku, ki ga potrdi Knjižnični svet Knjižnice Oton Župančič na predlog strokovnjaka.
9. Bralec mora sliko vrniti v nepoškodovani mapi. Poškodbo ali izgubo mape poravnava v znesku, ki ga določi knjižnica.

Postopek izposoje:

- Ko si bralec izbere slike, poišče knjižničar na osnovi inventarne številke, zapisane na hrbtni strani slike, ustrezni "knjižni listek". Za slike, ki si jih bralec izbere v mladostniškem oddelku, dvigne bralec knjižni listek, katerega inventarno številko mu pove knjižničar, v pionirskem oddelku in ga prinese knjižničarju v mladostniški oddelek.

- Na knjižni listek zapišemo številko članske izkaznice, datum izposoje, poleg pa se podpiše bralec s priimkom in imenom.
- Na bralčev list zapišemo inventarno številko izposojene slike z oznako S in datum izposoje.
- V člansko izkaznico zapišemo l S, datum izposoje in datum vrnitve.
- "Knjižni listek" se skupaj z bralčevim listom vloži v žepek in po datumu izposoje v oddelku, kjer si je bralec sliko izposodil.
- Na statistični poli označi izposajo s piko pod rubriko SLIKE.
- Knjižničar izbere mapo ustreznega formata (mapa je žigosana z žigom knjižnice in opremljena z nalepko Knjižnica Oton Župančič enota Pionirska knjižnica - ARTOTEKA), v katero vloži sliko predno jo izroči bralcu za izposajo na dom.

O P O Z O R I L O!

- Pred izposajo slik otrokom, se naj knjižničar prepriča, da je otrok v spremstvu staršev oz. odraslih, ki bodo pravno odgovorni za vse posledice, izhajajoče iz izposoje.
- Pri vračilu slik si mora knjižničar vzeti čas, da natančno preveri ali je vrnjena prava slika in v stanju, v kakršnem je bila izposojena. Pri tem si lahko pomaga s fotografijo slike v katalogu.

Spoštovani obiskovalci!

Vabimo Vas na sprehod v deželo likovne umetnosti, ki "ne nastaja za nikogar posebej in obenem za vse". (Piet Mondrian)

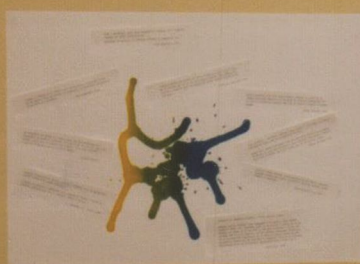
Olepšajte si svoje bivališče, "zamenjajte zorni kot..., zagledajte se v svet, ki Vas bo odvrnil od skrbi... in Vam celo pomagal odložiti zemeljska ogrinjala". (Paul Klee)

Izposodite si sliko iz naše zbirke, tisto, ki Vam ugaja in govori, pa tudi tisto, ki jo ta hip še ne razumete in Vas bo šele postopoma popeljala v svet svoje pripovedi.

Dovolite, da Vas seznanimo s pravili za izposajo likovnih del:

1. Sliko si lahko izposodi na dom vsak član Knjižnice Oton Župančič.
2. Izposoja je brezplačna.
3. Izposojevalna doba je 2 meseca.
4. Izposodite si lahko 1 likovno delo.
5. Otrokom do 14. leta starosti izposodimo sliko le v spremstvu staršev.
6. Če zamudite rok vračila, morate poravnati zamudnino.
7. Slike so zavarovane. Kadar zavarovalnica ne nadomesti poškodbe ali izgube likovnega dela, morate poravnati odškodnino sami, in sicer v znesku, ki je določen z restavratorskim delom ali delom uokvirjanja. Če je delo nepopravljivo poškodovano, poravnate odškodnino v znesku, ki ga določi Knjižnični svet na predlog strokovnjaka.
8. Slike se izposojajo na dom v mapah, katerih poškodbo ali izgubo tudi poravnate v znesku, ki ga določi knjižnica.

Upamo, da smo Vas razveselili z novo ponudbo in da boste med 162 likovnimi deli, ki jih je knjižnici podarilo 68 slikarjev, našli ustrezno sliko tudi zase. Z izposajo slik pričnemo 15. novembra 1988 v enoti Pionirska knjižnica, Komenskega 9.

PROGRAM PRIREDITEV

4. IV. 1988 ob 11. uri OTVORITEV RAZSTAVE – slavnostni govornik Ciril Zlobec, skladbo Tantadrujeve želje Alda Kumarja igra flvtist Cveto Kobal
5. IV. 1988 ob 17. uri GAL V PIONIRSKI KNJIŽNICI – ura pravljic
6. IV. 1988 ob 16. uri akad. slikar VOJKO POGAČAR USTVARJA grafiko na računalniku Amiga
7. IV. 1988 ob 16. uri IGRALNE URE
12. IV. 1988 ob 17. uri TROBENTA BARVE TROBI – ura pravljic
13. IV. 1988 od 9. do 14. ure LIKOVNA UMETNOST V KNJIŽNICI – seminar, predavajo Leon Koporc, Silva Novljan, Tatjana Pregl, Pavle Učakar
13. IV. 1988 ob 16. uri SREČANJE S PISATELJEM A. INGOLIČEM
14. IV. 1988 ob 16. uri LIKOVNA DELAVNICA vodi akad. kiparka M. Braniselj

Oblikovanje: **Edi Berk** / Studio KROG, 061 / 210 051, Tisk: Učne delavnice, Ljubljana

Slikarji BRALCEM

Ob mednarodnem dnevu Mladinske knjige in 40-letnici Pionirske knjižnice vas vlijudno vabimo na otvoritev razstave podarjenih slik, ki bo v ponedeljek, 4. 4. 1988 ob 11. uri v prostorih Pionirske knjižnice v Ljubljani, Komenskega 9.

S L I K A R J I B R A L C E M

"Mar nastane umetnina kar naenkrat? Ne, tako kot hiša nastaja postopoma. In gledalec, mar lahko pri priči opravi z umetnino? (Žal je pogosto tako.) Kaj ni Feuerbach dejal, da je za razumevanje slike potreben stol? Čemu prav stol? Zato, da utrujene noge ne motijo duha, noge pa utruji dolgotrajno stanje. Torej je naše prizorišče: čas."

Paul Klee (1879-1940): Ustvarjalna izpoved
Slikarji o slikarstvu, Ljubljana, MK 1984, str. 154

"Slika je utemeljena sama v sebi. Brez škode jo je mogoče nositi iz cerkve v salon, iz muzeja v sobo. Ker je v bistvu neodvisna in nujno celovita, ji ni treba takoj zadovoljiti duha, temveč ga mora nasprotno šele postopoma popeljati k fiktivnim globočinam, kjer sveti urejajoča luč."

Albert Gleizes (1881-1953)
Jean Metzinger (1883-1956) o kubizmu
Slikarji o slikarstvu, Ljubljana, MK 1984, str. 67

S citiranimi mislimi se verjetno ne bo strinjal vsakdo, vsakemu članu Knjižnice Oton Župančič pa bo jeseni dana možnost, da te misli preveri sam, saj si bo likovna dela lahko izposodil na dom.

Z izposojjo likovnih del bomo omogočili ljudem, da določen čas živijo skupaj z umetnino doma, kjer lahko preizkusijo njeno izpovedno moč. Potrpežljiva, temeljita zaposlitev z eno umetnino pa je lahko vrednejša od begajočega sprehajanja po galerijah in muzejih, čeprav v spremstvu vodstva ali s katalogom v roki. Če ima umetniško delo svojo izrazno moč, ne bo spremenilo samo bivališča uporabnika, ne bo imelo samo dekorativnega učinka, temveč bo gledalca nagovarjalo k razpravljanju, pojasnjevanju tako kot knjiga ali drugo umetniško delo.

Idejo za novo obliko ponudbe likovne umetnosti, so sprejeli slikarji kot animacijo ljudi za življenje z likovno umetnostjo, ki naj bi postala potreba vseh, na katero naj ne bi več gledali kot na privilegij posameznikov. Likovna umetnost bo tako dobila novo razsežnost, nove obiskovalce v galerijah, muzejih, na razstavah, lahko pa bo ta oblika prebudila tudi željo po nakupu umetniških del.

Splošnoizobraževalna knjižnica ima široko družbeno vlogo, ki je posebno pri širjenju in navajanju prebivalstva na nove oblike knjižničnega gradiva zelo pomembna in tudi učinkovita. Te njene prednosti je razumele tudi ~~64~~ ¹⁴³ slikarjev (skoro vsi so člani ZDSLJ), ki so podarili Knjižnici Oton Župančič za nastajajočo artoteko - zbirko likovnih del - ~~143~~ ¹⁴³ likovnih del.

Dosedaj podarjena dela, slike, risbe, grafike, predstavlja Knjižnica Oton Župančič, enota Pionirska knjižnica na razstavi prirejeni v počastitev mednarodnega dne mladinske knjige (2. april) in 40-letnice svojega delovanja. S tem, s pomočjo slikarjev-darovalcev in s prispevkom posameznikov in delovnih organizacij, ponovno dokazuje svoje inovatorsko sodobno delovanje, ki jo uvršča med vzorčne knjižnice za mladino.

V svetu že dolgo poznano delo (prva artoteka je bila ustanovljena 1889 v Deuvru - ZDA), ne pa v Jugoslaviji, bo tako zaživelo v Pionirski knjižnici kot zbirka likovnih del, namenjena vzgoji, izobraževanju in zadovoljevanju kulturnih potreb, zato bo likovno gradivo ustrezno strokovno obdelano in z različnimi oblikami dela predstavljeno z željo, da zaživi tudi v domovih za sedaj za umetnost še ne navdušenih ljudi. Izporočil pričenemo 15. novembra 1988.

Ob razstavi v Knjižnici Oton Župančič
enota Pionirska knjižnica
4. aprila 1988

Silva Novljan

SLIKATI PO NARAVI NE POMENI KOPIRATI TISTEGA, KAR JE OBJEKTIVNO, TEMVEČ URESNIČITI SVOJA OBČUTJA.

LITERAT SE IZRAŽA Z ABSTRAKCIJAMI, MEDTEM KO SLIKAR Z RISBO IN BARVAMI KONKRETIZIRA SVOJA OBČUTJA, SVOJE ZAZNAVE.

P. CEZANNE, 25. JULIJA 1904

UMETNOST NE OBNAVLJA VIDNEGA, TEMVEČ NAPRAVI VIDNO.

POKONCI GLAVO, ČLOVEK! CENI SPREHODE V TO DEŽELO, VSAJ ENKRAT ZAMENJAJ ZORNI KOT, SPREMENI ZRAK IN SE ZAGLEJ V SVETU, KI TE BO ODVRNIL OD SKRBI IN TI DAL MOČ ZA NEGIBNI POVRATEK V SIVINO DELAVNIKA TER TI CELO POMAGAL, DA BOŠ ODLOŽIL ZEMELJSKA OGRINJALA IN SI ZA TRENUTEK DOMIŠLJAL, DA SI BOG; IN VSELEJ ZNOVA SE BOŠ RAZVESELIL DELOPUSTA, KO GRE DUŠA K POGRNJENI MIZI IN SI NAHRANI IZSTRADANE ŽIVCE IN SI NAPOLNI OSLABLJENE ŽILE Z NOVO KRVJO.

PAUL KLEE 1920

KDOR V UMETNOSTI IŠČE VSEM RAZUMLJIVO VSEBINO, JE V ZABLODI, VSEBINA BO VEDNO INDIVIDUALNA.

UMETNOST NE NASTAJA ZA NIKOGAR POSEBEJ IN OBENEM ZA VSE.

PIET MONDRIAN 1937

TISTO, ZA ČEMER SI V SVOJEM DELU PRIZADEVAM, JE MISELNI SVET, KI SE SKRIVA IZZA NAVIDEZNE STVARNOSTI. IZ OBSTOJEČE STVARNOSTI IŠČEM MOST K NEVIDNEMU.

MAX BECKMANN 1938

IZ ŽIVLJENJA SE UČIM! NI VAŽNO, KAKO SE ONO PO ZUNANJOSTI
PRIKAZUJE IN KAKŠNIH SREDSTEV SE POSLUŽUJE TA ALI ONI UMETNIK,
TEMVEČ VAŽNO JE, DA GLEDAM JAZ - KAKOR VSAK DRUG UMETNIK -
V BISTVO ŽIVLJENJA IN SE IZ NJEGA UČIM.

RIHARD JAKOPIČ

VLOGA UMETNIKA KOT TUDI ZNANSTVENIKA TEMELJI NA TEM, DA SI
IZBERE OBIČAJNE RESNICE, KI SO BILE ŽE POGOSTO PONOVLJENE IN
SI JIH BO PRIKROJIL TISTEGA DNE, KO BO ZASLUTIL NJIHOV GLOBOKI
POMEN.

HENRI MATISSE 1908

MOJA NESREČA - IN MORDA Vendarle MOJA SREČA - JE V TEM, DA STVAR
UPODABLJAM TAKO, KOT MI NAREKUJEJO ČUSTVA.

SLIKA ŽIVI SVOJE ŽIVLJENJE, KOT BI BILA ŽIVO BITJE IN JE ŽRTEV
SPREMEMB, KI NAM JIH IZ DNEVA V DAN VSILJUJE ŽIVLJENJE. DRUGAČE
TUDI BITI NE MORE, SAJ ŽIVI SLIKA LE, KO JO ČLOVEK GLEDA.

PABLO PICASSO 1935

SLIKATI KMEČKO ŽIVLJENJE JE RESNA STVAR IN KAR SE MENE TIČE,
BI SI OČITAL, ČE SI NE BI PRIZADEVAL DELATI TAKE SLIKE, KI
SILIJU K RAZMIŠLJANJU VSAKOGAR, KI RESNO JEMLJE UMETNOST IN
ŽIVLJENJE.

VINCENT VAN GOGH 1895

ZAME JE VELIK UMETNIK IZRAZ NAJVEČJE INTELIGENCE: SPREJEMA
NAJBOLJ OBČUTLJIVA ČUSTVA IN ZAZNAVE IN ZATO NAJMANJ VIDNE
PRENOSE V MOŽGANIH.

PAUL GAUGUIN 14.1.1885

Splošnoizobraževalna knjižnica ima široko družbeno vlogo, ki je pri širjenju znanja, kulture pri širjenju in navajanju prebivalstva na nove oblike knjižničnega gradiva zelo pomembna in učinkovita. Te njene prednosti je razumelo tudi 66 slikarjev, ki so podarili Knjižnici Oton Župančič za nastajajočo artoteko - zbirko likovnih del 148 slik, grafik, risb različnih slikarskih tehnik, različnih motivov, tudi veliko ilustracij je vmes.

Ta dela razstavljamo v enoti Pionirska knjižnica, jeseeni pa si jih bodo člani KOŽ ~~h~~ lahko brezplačno izposodili na dom.

Take oblike izposoje slik pri nas še ne poznamo, a smo prepričani, da se bodo uporabniki navdušili zanjo, tudi tisti, ki do sedaj za slikarstvo niso bili navdušeni. Morša jih bo prav ta možnost, da določen čas živijo skupaj z umetnino doma, kjer lahko v miru in z dodatnimi informacijami preizkusijo njeno ~~izredno~~ izpovedno moč, navdušila tudi za slikarstvo. Če se bo povečalo število teh, če se bo povečal obisk razstav, galerij potem bomo knjižničarji dosegli svoj ~~namen~~ cilj, seveda tudi s pomočjo vseh tistih slikarjev, pa tudi ustanov, ki bodo še prispevali slike v našo zbirko.

za Obzornik TV Ljubljana
4.IV.1988

Silva Novljan

Silva
.....

Prisrčno pozdravljeni in lep prazničen dan vam želim.

Da, mednarodni dan mladinske knjige je prazničen dan tako kot vaš rojstni dan in drugi praznični dnevi. Zato bi moral biti drugačen od ostalih dni; praznujte ga!

Pri nas v Pionirski knjižnici ga praznujemo delavno, a delavno drugače kot ostale dni. Kot veste, priredimo vsako leto na ta dan razstavo, vsako leto drugačno in vsako leto vredno ogleda. Letošnji mednarodni dan mladinske knjige pa smo podaljšali še v 4. april, malo tudi z mislijo, da bi morali biti za mladinsko literaturo vsi dnevi praznični, saj ima ta moč, da spreminja naše dni, s tem ko seznanja, odkriva, razkriva, poučuje, razveseljuje, razžalosti, tolaži, razjezi, sprosti, obogati vse svoje ljubitelje. Lepo bi bilo, če bi bilo teh veliko, še več, če ne kar vsi.

Praznovanje mednarodnega dne smo združili z osrednjim praznovanjem 40. rojstnega dne Pionirske knjižnice. Rojstni dan praznuje sicer 15. novembra, a smo vam želeli čimprej pokazati darila, ki jih je knjižnica oz. njeni obiskovalci dobili. Nič se ne čudite. Saj je v navadi, da se za rojstni dan obdarjemo.

Knjižnico so obdarovali slikarji; 65 slikarjev je dosedaj podarilo obiskovalcem knjižnice 148 originalnih likovnih del: slik, grafik, risb, v različnih slikarskih tehnikah z različnimi motivi, tudi veliko ilustracij je vmes. Vse te si lahko ogledate na razstavi v Pionirski knjižnici, Komenskega 9 od 4. do 16. aprila 1988.

Ta razstava pa ni edino presenečenje. Za marsikoga bo večje presenečenje novica, da se boste lahko ta originalna likovna dela izposodili na dom; presenečenje zato, ker take oblike izposoje v Jugoslaviji še ne poznamo. V tujini so artoteke - zbirke likovnih del, zbranih, strokovno obdelanih in danih v izposoj, že dolgo poznanje, saj bo drugo leto poteklo 100 let od ustanovitve prve artoteke v mestu Denver v ZDA. Pionirska knjižnica torej pri nas orje ledino. Setev pa bo uspešna z vašo pomočjo. Zato pridite že sedaj na razstavo in si dobro oglejte, kaj si boste jeseni brezplačno izposodili. Trije pogoje (pravljíčno število) boste pa morali izpolniti:

1. da ste član KOŽ oz. vpisani v njene enote Delavsko knjižnico, Mestno knjižnico ali v Pionirsko knjižnico;
2. da boste izposojeno delo po 2 mesecih nepoškodovane vrnili;
3. da imate žebelj in kladivo (tega ne bomo izposojali), da boste sliko lahko obesili na steno doma.

Priporočamo vam, obesite jo tako, da jo boste lahko čim bolj udobno opazovali, saj ~~tn~~di znani slikar Paul Klee po Feuerbachu, "da je za razumevanje slike potreben stol. Čemu prav stol? Zato, da utrujene noge ne motijo duha, noge pa utruji dolgotrajno stanje. Torej je naše prizorišče čas." Mi vam bomo dali sliko in čas za njeno opazovanje.

Dovolj o tem, ~~vč~~ in temeljiteje boste zvedeli, ko nas obiščete, obljubljam - ne bo vam žal.

Še eno presenečenje, ki pa je namenjeno predvsem zamudnikom, vsem tistim, ki ne vrnejo knjig, ker se bojijo plačila zamudnine in vsem tistim, ki so jih izgubili - (danes 2. aprila) in 4. aprila poslujemo brezplačno. Iskoristite priložnost, mi in naši bralci bomo veseli vrnjenih knjig, zamudniki pa veselo in brezplačno rešeni skrbi.

Preostane mi le še to, da vas poprosim, da to, kar ste slišali, sporočite drugim in da vas v imenu delavcev Pionirske knjižnice povabim na razstavo, na prireditve v času razstave in k branju, k temu vsakodnevnemu praznovanju!

Silva Novljan

.....

- za Pionirski tednik, Radio Lj., 2.IV.1988

Spoštovani!

V Pionirsko knjižnico smo s pomočjo slikarjev-darovalcev uvrstili novo knjižnično gradivo - originalna likovna dela. V času razstave teh del, ki jih bomo jeseni izposojali na dom, bo več prireditev za odrasle in mladino. Knjižničarje, likovne pedagoge pa še posebej vabimo na seminar "Likovna umetnost v knjižnici".

Program seminarja:

1. Silva Novljan, bibliotekarka: Likovna umetnost v knjižnici
2. Pavle Učakar, ak.slikar, likovni urednik: Pomen in vloga ilustracije
3. Tatjana Fregl, umetnostna zgodovinarica: Sodobna knjižna ilustracija
4. Leon Koporc, ak.slikar: Uvajanje otrok in odraslih v svet likovne umetnosti

Seminar bo v sredo, 13.IV.1988 od 9. do 14. ure v razstavnih prostorih Pionirske knjižnice, Ljubljana, Komenskega 9.

Prijave, pismene in po tel. 317-269, sprejemamo do zasedbe mest.

Prijavljenci se lahko udeležijo seminarja z dokazilom, da so nakazali 8.000.- din na žiro račun Knjižnice Oton Župančič, Gosposka 3, št.: 50100-603-40498 s pripisom "za seminar".

U G A N K A: 40 let Pionirske knjižnice

1. Kakšno članarino smo uvedli za mladino do 15. leta starosti - leta 1987? Brezplačno
2. Kaj priredi knjižnica vsako leto na mednarodni dan mladinske knjige (2. april)? Razstavo
3. Leta 1987 je knjižnica prejela v dar prve slike. Kako se s tujko imenuje zbirka likovnih del, ki bo zaživela v knjižnici letos jeseni? Antoteka
4. Katere knjige smo v pionirskem oddelku leta 1960 uvrstili po starostnih stopnjah? Leposlovne
5. Leta 1982 je Pionirska knjižnica postala Enota?. Knjižnice Otrcon Župančič. xxxxxxx
6. Leta 1956 je bila uvedena Celodnevna odprtost, kakršna je še danes?

Prve črke pravih odgovorov (poiščite jih na razstavi) dajo odgovor na vprašanje KDO JE V KNJIŽNICI NAJBOLJ ZAŽELJEN?

BRALEC

Njemu namenjamo naše delo, naše dobre želje!

Vaš knjižničarji: Breda, Darja, Dane, Franka, Ivica, Jagica, Saša, Silva, Stana, Tanja, Vojko, Zdenka

(Silva Novljan, 4.IV.1988)

Spoštovani obiskovalec!

Če želiš vedeti, katere knjige imamo v knjižnici, ti ni potrebno iti ravno h knjižnim policam. Za to ima vsaka knjižnica KATALOG.

V njem so po abecednem redu vloženi katalogni listki, na katerih so popisane knjige in signatura. Signatura je knjižnična oznaka, ki je napisana na katalognem listku, na knjigi in na knjižnih policah. Po njej najdeš knjigo na knjižni polici, kjer so knjige vložene po abecedi avtorjev v določeni signaturi.

SIGNATURA	C
AVTOR	ANDERSEN Hans Christian
NASLOV	Cesarjeva nova oblačila / [H. Ch. Andersen ;
PREVAJALEC	prevedel Rudolf Kresal ; ilustrirala Marjeta
ILUSTRATOR	Cvetko]. - [Ljubljana] : Mladinska knjiga, 1983.
ZALOŽBA	- [24] str. : ilustr. ; 27 cm. - (Velike sli-
ZBIRKA	kanice)

V naši knjižnici so ti na voljo:

- abecedno-imenski katalog
- naslovni katalog
- stvarni katalog
 - katalog UDK
 - geselski za poučne knjige
 - tematski za leposlovje

Če želiš najti knjige: Štorklja gre v pokoj, Učiteljica Breda, Zveneča lipica, lahko pogledaš v NASLOVNI katalog. V njem so vloženi katalogni listki po abecedi naslovov:

61

ŠTORKLJA gre v pokoj
: RUŽIĆ Silvo

P

UČITELJICA Breda
: BEVK France

L

ZVENEČA lipica

Poiščeš naslove teh knjig, si zapomniš ali napišeš avtorja in signaturo, greš k polici z ustrezno signaturo in si najdeš knjigo.

To seveda lahko storiš, če poznaš pravi naslov knjige! Pri reševanju te uganke ti bo poleg naslovnega kataloga, verjetno moral pomagati tudi knjižničar, ker so naši obiskovalci povedali vse naslove napačno, razen enega.

P R A Z N U J T E Z N A M I

15. novembra 1988 praznuje enota Pionirska knjižnica v Ljubljani
40. rojstni dan.

To bo vesel dan z brezplačno izposajo, reševanjem uganke, glasbo, risankami, uro pravljic in slaščicami iz Zmajčkovega butika...

Tega dne bo pričela knjižnica izposojati tudi novo knjižnično gradivo - originalna likovna dela, ki jih je knjižnici podarilo 69 slikarjev.

V reševanje uganke se lahko vključite tudi vi. Pazljivo preberite zgodbico, ki smo jo sestavili s pomočjo obiskovalcev knjižnice, ki so iskali določene knjige in pri tem navajali napačne naslove.

Naloga za vas:

- navedite vsaj 5 pravih naslovov iz zgodbice Rojstni dan je krasen dan in jim pripišite avtorje;
- kdo si je l. izposodil sliko v Pionirski knjižnici

Vse pravilne rešitve, ki bodo prišle na naslov Knjižnica Oton Župančič, enota Pionirska knjižnica, Komenskega 9 do 28. novembra bomo upoštevali pri žrebanju za lepo knjižno nagrado.

za RADIO in PIL

za Radio in Pil

Priloga I.

Artoteka v številkah

1. začetek akcije: novemba 1987
2. število izvirnih likovnih del do 25. marca 1989: 166
 - od tega v PK: 160
 - v MK: 6
3. število slikarjev- avtorjev: 78
 - od tega v PK: ~~70~~ 72
 - v MK 6
4. število darovalcev: ~~15~~ 17
 - od tega slikarjev: ~~10~~ 11 v PK in 5 v MK = ~~14~~
 - ustanov: 1
 - 1 grafika je bila priloga nabavljene knjige
5. začetek izposoje v PK: 15. november 1988
6. število izvirnih del v izposoji do 1.III.1989: 159
7. število izposojenih del: 82
8. število prireditvev in obiskovalcev (niso vsi šteti)

- razstave	8	1450
- seminarji	1	64
- predavanja	2	72
- srečanje z ustvarjalci	7	309
- igralne ure	3	42
- uganke	2	41
- ure pravljič	3	75
- druge pri- reditve	2	<u>270</u>
Skupaj	28	2323

Priloga II.

Slikarji-avtorji v zbirki izvirnih likovnih del:

- Amalietti Marijan	- Majcen Irena
- Bitenc Zora	- Makuc Vladimir
- Bizovičar Milan	- Manček Marjan
- Bošnjaković Ivo	- Marzidovšek Mario
- Bovhan Renata	- Medvešček Pavel
- Božič Boris - Yuri	- Mirtič Miran(M)
- Ciuha Jože	- Muc Dušan
- Cvetko Marjeta	- Muster Miki
- Černač Janez	- Omerzu Silvan
- Černič Mojca	- Pavletič-Lorenčak Darinka
- Devetak Silva	- Pavlič Andrej
- Dokler Maja	- Pečanac Nedeljko
- Galeb Hussain	- Pečar Borut
- Gantar Sašo(M)	- Peršin France(M)
- Golob Zdenka	- Piščanec Roža
- Gošnik-Godec Ančka	- Plestenjak Anton
- Horvat Vera	- Pogačar Vojko
- Hrvacki Drago	- Pristavec Janez
- Huzjan Zdenko	- Razmovski Stojan
- Jakopin Viljem(M)	- Sajovic Evgen
- Jemec Andrej	- Satler Gorazd
- Jemec-Božič Marjanca	- Skočir Rudi
- Jeraž Zmago	- Slavec Darko
- Koporc Leon	- Spacal Lojze (M)
- Kores Slavko	- Stegovec Tinca
- Košec Franci - Karas	- Strnad Leopold
- Kovačič Janez	- Svetina Tone
- Kraigher Marjanca	- Svetina Vojko
- Kregar Igor	- Šibila Janez
- Kumer Jože	- Špenko Tanja
- Ličen-Krmpotić Mira	- Šubic Jože
- Lobnikar-Lovak Darja(M)	- Trobentar Andrej
- Lugarič Albin	- Tršar Marijan
- Luger-Peroci Anka	- Učakar Pavle
- Lukežič Nada	- Volarič Zlata
	- Volčanšek Kamila

- Vovk Melita
- Vozel Franc
- Vrtačnik Franc
- Zadavec Vojko
- Zafirova-Gjorgieva Suzana
- Zakrajšek Lev(M)
- Zelenko Karel

Priloga III.

Bibliografija člankov in novinarskih odzivov

1. Novljan, Silva: Artoteka. Knjižnica 1988, št.1-2
 2. Novljan, Silva: Slikarji bralcem. Kulturni poročevalec (junij) 1988
 3. Koliševska, Zarja: Knjige majhne in velike. Vse najboljše! Pionirski list 1988, št. 11
 4. Slike na posodo. Delo 1.IV.1988 (Kulturni koledar)
 5. Pionirska knjižnica vabi. Delo 8.IV.1988 (Kulturni koledar)
 6. Slikarji bralcem. Dnevnik 5.IV.1988, str. 16
 7. Slikarji bralcem. Teleks 1988, št.14, str. 4
 8. I.G. (Igor Gedrih): Po razstavi v Pionirski knjižnici. PD 1988, št. 8, str. 12
 9. Brezovnik, Alenka: Prva izposojevalnica likovnih del. Dnevnik 5. X. 1988, str. 7
 10. Zei, Lada: Pionirska knjižnica odpira prvo jugoslovansko artoteko. Delo 9.XI.1988, str. 11
 11. Andrlje, Manja: Mladci z mladimi. Dnevnik 15.XI.1988, str. 16
 12. Artoteka-izposojevalnica likovnih del. Kam 1989, št. 4, str. 31
 13. Forstnerič-Hajnšek, Melita: Izposojevalnica likovnih del. Večer 15.II.1989, str. 14
 14. Bavčar, Julijana: Preprosta reč: pokažeš izkaznico in že imaš delo znanega slikarja. Delo 18.IV.1989, št. 12
- O novosti poročali večkrat v sodelovanju s knjižničarji Pionirske knjižnice tudi novinarji: TV, Radio - Vsi programi, Radio Glas Ljubljana

Mlada z mladimi

Pionirsko knjižnico Ljubljani – danes je na Komenskega 9 – je na današnji dan leta 1948 ustanovil Mestni ljudski odbor poverjenišvo za kulturo Ljubljani. Nato se je selila isti, ki imamo več kot 40 let, vemo, da je bila v Grašču, potem leta 1953 na rgu revolucije (takratem). Leto dni kasneje se je samosvojila in dobila svoje omovanje. Zdaj pa je ena med treh enot knjižnice Otona Župančiča. Po vsem upisanem praznuje danes 40. rojstni dan. To so zrele leta za vsakega človeka, ali pa za knjižnico, ki se ukvarja s pionirji? Zato se ji praznovanje ne pozna, vedno je polno, prevejana z novimi dejavnostmi, sledi novim tekočinam v domovini in svetu. Pionirska knjižnica bo svoj rojstni dan praznovala devetdesetletno, čeprav slovesno. Videli bomo risanke, poslušali asbo, pravljice, vse bo praznoval Zmajčkov butik.

Komu je namenjena Pionirska knjižnica: otrokom do 14. leta starosti, pa tudi drugim. Ko se včeraj pogovarjali z vodjo pionirske knjižnice **Silvo Novljan**, mi je povedala, da bodo ladi obiskovalci danes lahko videli vse, za kar so jih opominali. Ne bo zamudnih in kazenskih obrestih. Zraven pa si bodo lahko ogledali še filme, izbrali deo kasete, poslušali glasbo. Pionirska knjižnica izposoja tudi kasete, plošče pa je treba poslušati kar v njenih prostorih. **Udi Mladinska knjiga pripravi** posebno presenečenje za tiste, ki bo nekaj uganili. To pa knjiga Jelke Godec-Šmit.

Za 40. rojstni dan pa je Pionirska knjižnica mladim pripravila novo dejavnost. Odslej bo izposojala samo knjig in kaset, pač pa tudi slike, grafike, risbe... Pionirski knjižnici jih je podarilo kar 75 slikarjev. Med deli si bi dalo izbirati in jih prinesiti domov za dva meseca. Vreda je tudi tokrat izposojati brezplačno.

Silvi Novljan sem na nek način skušala čestitati za praznik, novo »potujočo« razstavo avtorskih likovnikov. Komaj je pripomnila, da bo ena največja čestitka, pa ne samo njena, da bo praznik vesel. Še več, želi si, da bi tudi mladost v Pionirski knjižnici pelala. Otroci bodo dobili osrednje podatke o avtorju in delu, potem pa naj deluje domoljubje. V Pionirski knjižnici jih

Pionirska knjižnica odpira prvo jugoslovansko artoteko

Od 15. novembra bodo razen knjig, kaset in plošč izposojali tudi likovna dela – Slike si bo mogoče izposoditi za dva meseca

LJUBLJANA, 8. novembra – Življenje z umetnostjo v domačem okolju bo odslej drugačno, seveda za tiste, ki si tega želijo. Pionirska knjižnica bo na svoj rojstni dan, 15. novembra, ko bodo tu praznovali štiridesetletnico delovanja, odprla prvo jugoslovansko artoteko.

Zamisel, ki v razvitem svetu že dolgo ni nič nenavadnega, se je porodila ob delu z otroki in njihovo vzgojo k lepim umetnostim. Čeprav je prerasla začetne razsežnosti in so jo delavci Pionirske knjižnice zato ponudili v uresničitev Mestni knjižnici, bo prva artoteka začela delovati v Pionirski knjižnici. Tu bodo torej od 15. novembra izposojali umetniška likovna dela članom Knjižnice Oton Župančič. Vsak član te knjižnice si bo lahko za dva meseca izposodil umetniško sliko, ki si jo bo izbral med 163 likovnimi deli domačih ustvarjalcev. Kar 75 slikarjev se je že odzvalo vabilu Pionirske knjižnice in podarilo svoja likovna dela v izposojeno bralčnem. Zbirka likovnih del je namenjena vzgoji, izobraževanju in zadovoljevanju kulturnih potreb, zato so v Pionirski knjižnici slike opremili z biografskimi podatki in naslovi slikarjev. S tem puščajo odprto možnost, da se bo kateri od bralcev, ki mu bo izposojena slika posebno ugajala, tudi sam povezal s slikarjem. Hkrati z izposojeno sliko iz artoteke bodo v knjižnici na voljo tudi monografije likovnih umetnikov in druga strokovna literatura s tega področja. Nevsiljiv način približevanja likovne umetnosti tistim, ki morda do zdaj zanje niso imeli dovolj poslušalca ali denarja, naj bi z artoteko počasi spremenil odnos do dobre umetniške slike in poglobil njeno razumevanje. V Pionirski knjižnici upajo, da bo likovna umetnost dobila svoj prostor v domovih, kjer doslej te možnosti ni bilo.

LADA ZEJ

Delo 9. XI. 1988, št. 11

GALERIJE PRIVATNE

GALERIJA REBEKA

Cankarjevo nabrežje 9, tel. 221-373

Odperto: vsak delavnik od 10. ure do 12.30 in od 17. ure do 19.30, v soboto od 10. ure do 12.30

Vstop prost.

Februar

Geometrijske tendence v likovni umetnosti. Razstava likovnih del malega formata, prireditelj DLU, Ljubljana.

Galerija
Rebeka

NOVITETE

ARTOTEKA – izposojevalnica likovnih del

Knjižnica Oton Župančič, enota Pionirska knjižnica, Komenskega 9, tel. 317-269

Vsak dan od 10. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

V Ljubljani smo dobili **prvo jugoslovansko artoteko**. Poleg knjig, plošč, kaset in video kaset si lahko odslej v Pionirski knjižnici izposodite tudi likovna dela domačih avtorjev, članov ZDSLU. Izbirate lahko kar med 158 originalnimi likovnimi deli!

In kakšni so pogoji za izposojanje?

Likovno delo si lahko brezplačno izposodi vsak član knjižnice Oton Župančič /enote: Pionirska knjižnica, Delavska knjižnica, Mestna knjižnica/ za čas dveh mesecev.

Slike so ustrezno dopolnjene tudi z biografskimi podatki in naslovi slikarjev. Tako bodo likovna dela, ki do zdaj niso bila dostopna vsakomur, odslej lahko dobila svoj prostor tudi pri vas doma.

boljše čase. Prednostne naloge so osnovna šola na Fužinah, osnovna šola Vita Kraigherja in dializni center.

MARKO JAKOPEC

Vaš klic pričakuje, no vsa-ko dopoldne med 10. in 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

Pionirska knjižnica odpira prvo jugoslovansko artoteko

Od 15. novembra bodo razen knjig, kaset in plošč izposojali tudi likovna dela – Slike si bo mogoče izposoditi za dva meseca

LJUBLJANA, 8. novembra – Življenje z umetnostjo v domačem okolju bo odslej drugačno, seveda za tiste, ki si tega želijo. Pionirska knjižnica bo na svoj rojstni dan, 15. novembra, ko bodo tu praznovali štiridesetletnico delovanja, odprla prvo jugoslovansko artoteko.

Zamisel, ki v razvitem svetu že dolgo ni nič nenavadnega, se je porodila ob delu z otroki in njihovo vzgojo k lepim umetnostim. Čeprav je prerasla začetne razsežnosti in so jo delavci Pionirske knjižnice zato ponudili v uresničitev Mestni knjižnici, bo prva artoteka začela delovati v Pionirski knjižnici. Tu bodo torej od 15. novembra izposojali umetniška likovna dela članom Knjižnice Oton Župancič. Vsak član te knjižnice si bo lahko za dva meseca izposodil umetniško sliko, ki si jo bo izbral med 163 likovnimi deli domačih ustvarjalcev. Kar 75 slikarjev se je že odzvalo vabilu Pionirske knjižnice in podarilo svoja likovna dela v izposojno bralcem. Zbirka likovnih del je namenjena vzgoji, izobraževanju in zadovoljevanju kulturnih potreb, zato so v Pionirski knjižnici slike opremili z biografskimi podatki in naslovi slikarjev. S tem puščajo odprto možnost, da se bo kateri od bralcev, ki mu bo izposojena slika posebno ugajala, tudi sam povezal s slikarjem. Hkrati z izposojajo slik iz artoteke bodo v knjižnici na voljo tudi monografije likovnih umetnikov in druga strokovna literatura s tega področja. Nevsiljiv način približevanja likovne umetnosti tistim, ki morda do zdaj zanj niso imeli dovolj poslušala ali denarja, naj bi z artoteko počasi spremenil odnos do dobre umetniške slike in poglobil njeno razumevanje. V Pionirski knjižnici upajo, da bo likovna umetnost dobila svoj prostor v domovih, kjer doslej te možnosti ni bilo.

LADA ZEJ

Slikarji bralcem

ponovita
Mladinske knjižnice Pionirska knjižnica vam prinaša novost: mnogi likovni umetniki, ki bodo na voljo za izposojajo v ljubljanski likovna dela, ki bodo na voljo za izposojajo v ljubljanski pionirski knjižnici. To je enkratna priložnost za vse tiste, ki bi radi vsaj za določen čas posedovali kakšno kvalitetno likovno delo, pa so si doslej lahko privoščili samo reprodukcije s koledarjev. To je pravzaprav ena izmed zelo redkih humanih akcij v zadnjih letih, ki priznava, da je temelj te družbe še vedno lahko človek.

Mimogrede se moramo spomniti na vsa tista likovna dela in predmete izredne etnološke vrednosti, ki krasijo stanovanja imenitnih in zaslužnih revolucionarjev in funkcionarjev, s katerimi so jih (ali pa so se sami) opremili takoj po vojni. Mnogi so kar pozabili na to, da so za dela, ki so jih dobili v začasno uporabo, podpisali tudi reverz. In prav tu je problem: mnogih reverzov ni več, niti v kopiji. Zato bi lahko začeli akcijo Revolucionarji narodu in končno pospravili v red misterije z reverzi in umetniškimi deli neprecenljive (ali precenljive) vrednosti.

V počastitev mednarodnega dneva Mladinske knjige in 40-letnice Pionirske knjižnice bo v prostorih knjižnice v Ljubljani več prireditev, ki so jih organizatorji naslovili Slikarji bralcem.

V ponedeljek, 4. aprila, ob 11. uri, bo otvoritev razstave podarjenih slik, na kateri bo govoril Ciril Zlobec. V kulturnem programu bo flavtist Cveto Kobal zaigral skladbo Alda Kunarja Tantadrujeve želje. Dan zatem, torek, 5. aprila, ob 17. uri, bo ura pravljic Gal v Pionirski knjižnici, sredo, 6. aprila, ob 16. uri, pa bo likar Vojko Pogačar izdeloval grafe na računalniku Amiga. Zadnja prireditev naslednji teden v Pionirski knjižnici pa bodo igralne ure v četrtek, 7. aprila, ob 16. uri.

Slikarji, štirinestdeset jih je bilo,

Delo 1.4.1988

so knjižnici podarili kar stotriinštirideset del, ki jih bodo jeseni knjižničarji začeli izposojati tudi na dom. To bo prva artoteka – zbirka likovnih del (za izposojajo) – pri nas.

Pionirska knjižnica vabi

V prostorih Pionirske knjižnice v Ljubljani bo v okviru prireditve Slikarji bralcem v naslednjem tednu več zanimivih dogodkov. V torek, 12. aprila, ob 17. uri, bo ura pravljic, ki so jo naslovili Trobenta harve tibi, v sredo, 13. aprila, od 9. do 14. ure, bo na sporedu seminar Likovna umetnost v knjižnici, na katerem bodo predavali Leon Koporc, Silva Novljan, Tatjana Pregl in Pavle Učakar. Istega dne, ob 16. uri bo srečanje s pisateljem Antonom Ingoličem. Dan zatem, v četrtek, 14. aprila, ob 16. uri, bo kiparka Branisljeva vodila likovno delavnico.

Delo 8. IV. 1988

Teleks 1788, 5. 14. st. 4.

Prva jugoslovanska artoteka v Ljubljani

Izposojevalnica likovnih del

ČLANI KNJIŽNICE OTON ŽUPANČIČ V LJUBLJANI SI LAHKO POLEG KNJIG, PLOŠČ IN VIDEOKASET ODSLEJ BREZPLAČNO ZA DVA MESECA VZAMEJO NA POSODO LIKOVNO DELO

Od novembra lani si je v Ljubljanski knjižnici Otona Župančiča poleg knjig, plošč in videokaset mogoče izposoditi tudi likovna dela domačih avtorjev, članov Zveze društev likovnih umetnikov Slovenije. Prva jugoslovanska artoteka ponuja članom knjižnice oziroma njenih treh enot — Pionirske, Delavske in Mestne knjižnice — 163 originalov, ki jih je podarilo 75 umetnikov. Eno delo je prispevala tudi knjigarna Mladinske knjige iz Ljubljane.

Likovno delo si lahko člani knjižnice Otona Župančiča izposodijo za dva meseca. Vsa dela so ustrezno dopolnjena z biografskimi podatki in naslovi avtorjev. Z vodjo enote Pionirske knjižnice Silvo Novljan smo se pogovarjali o tej pri nas nevsakdanji, v svetu pa že dolgo znani in uveljavljeni izposoji likovnih

del v artoteki. »Na voljo imamo 47 slik, 66 risb, 50 grafik in eno umetniško fotografijo. Dela so uokvirjena in zavarovana. Izbrati si jih je mogoče na steni knjižnice in v katalogu, pa tudi rezervirati.

Po izkušnjah artotek v svetu je izposojevalna doba za sliko od enega do treh mesecev. Mi smo se odločili za sredino in doslej še ni bilo pripomb. Najbrž je to kar dovolj dolga doba, da se uporabnik na sliko navadi, se ji približa.«

— Se dogaja, da hoče kdo izposojeno delo kupiti?

»Doslej smo imeli en primer. Interesentko smo napotili k slikarju.«

— Koliko del je tačas izposojenih?

»Kakih šestdeset slik je po domovih, vendar si morajo naši knjižničarji posebej prizadevati,

da animirajo obiskovalce za to izposajo. Likovno umetnost je treba prav tako približati uporabniku kot besedno in glasbeno, in to je eden od načinov.

Zanimivo, da si otroci sploh ne izbirajo samo ilustracij, čeprav jih imamo kar nekaj (štirnajst ilustratorjev je knjižnici podarilo svoja dela), ampak celo abstraktne slike. To dokazuje, da v likovni umetnosti ni tako izrazito določene starostne meje pri uporabnikih.«

V knjižnici Otona Župančiča upajo, da bo še več slikarjev prineslo svoja dela v artoteko. Kar pa zadeva članstvo v knjižnici, ni ovir. Tudi Mariborčani se lahko včlanijo in si izposodijo slike v artoteki. Knjižnica je odprta vsak dan od 10. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

Melita Forstnerič-Hajšek

Novost v Pionirski knjižnici *Slikarji bralcem*

Ob mednarodnem dnevu mladinske knjige in hkrati ob 40-letnici Pionirske knjižnice v Ljubljani je bilo v njenih prostorih slovesno. Včeraj so namreč ob prisotnosti številnih obiskovalcev, sedanjih in nekdanih prizadevnih delavcev knjižnice odprli razstavo podarjenih slik. Razstavljenih je 148 del 66 slovenskih slikarjev, ki so z darili praktično zasnovali novo dejavnost Pionirske knjižnice, ki sicer sodi v okrilje knjižnice Otona Župančič. Novo dejavnost zato, ker je to prva hartoteka v Jugoslaviji: slik si ne bomo ogledovali le v knjižnici, pač pa si jih bodo člani lahko izposojali tudi na dom. »Tako dejavnost poznamo v svetu že sto let, pa vendar je pohvalno, da smo kljub zamudi premaknili stvar še pri nas.

Res ob pomoči in razumevanju avtorjev, slikarjev, sicer še dolgo ne bi zmogli toliko denarja, da bi kaj takega zasnovali,« je v uvodu k slovesnosti poudaril pesnik, slovenski javni in kulturni delavec Ciril Zlobec. Dogodek je poimenoval praznik, delovno zmago in to resnično, saj po njegovem mnenju, prav ta dva izraza preveč pogosto in brez odgovornosti uporabljamo. Slika in podoba pa naj v prihodnje ostriša podobo bralca in družinske skupnosti.

Samo delovanje Pionirske knjižnice je na kratko, a dovolj zgovorno orisal njen dolgoletni sodelavec, pesnik Dane Zajc. Kar 33 let že domuje tu in pravi, da je včasih treba bralca tudi vzgajati, tako, da mu »podtakneš« kakšno knjigo, vedeti pa moraš katero. Seveda, nevsiljivo, prisluhniti pa je treba tudi najrazličnejšim željam.

Po razstavi v Pionirski knjižnici

Tudi letos je Pionirska knjižnica v Ljubljani pripravila ob Anderseovem dnevu razstavo, vendar je le-ta po namenu in izpeljavi nova: ogledali smo si lahko razstavo podarjenih slik, grafik, risb in skulptur. Del teh eksponatov je povezan s knjigami, saj gre za izvirnike ilustracij in risb. Druge slike, grafike in risbe, so povsem neodvisne od literarnih predlog.

Kaj pomeni ta razstava? Pionirska knjižnica je najbrž prva v Jugoslaviji, ki bo slike z razstave (pa še nekaj drugih) od jeseni sponzorirala obiskovalcem knjižnice za dva meseca. Pionirska knjižnica že prej ni bila zgolj klasična knjižnica splošne sponzije. Že prej je razširila dejavnost s kasetami in ploščami ter tako stopila v korak s splošnim gibanjem knjižnic v svetu. Z zdajšnjimi pridobitvami likovnih umetnikov pa bo svojo dejavnost ustvarjalno razširila. Tu so dela Kamile Volčanšek, Lidije osterc, Boruta Pečarja, Ančke Godec, Jožeta Ciuhke, Zdenka Huzjana, Zmaga Jeraja, Kiara Meška in mnogo drugih. 140 del je darovalo kar 69 umetnikov in bi vsak zaslužil, da bi ga vsaj imenovali. Bistveno pa je, da so posamezni umetniki dojeli svežo zamisel in bili pripravljeni darovati svoje delo. Že prejšnja razstava knjižnih ilustracij je opozarjala na most med besedo in podobo. To pot pa gre za razširjeno dejavnost, za svežo, novo vsebino, ki zasluži vso pohvalo.

I. G

PD 1988 56.8 sh. 12

Dnevnik 5. 10. 1988 str. 7

V Pionirski knjižnici bodo ob 40-letnici – 15. novembra odprli prvo artoteko v državi

Prva izposojevalnica likovnih del

V Knjižnici Oton Župančič, enota Pionirski dom, na Komenskega 9, bodo 15. novembra, ob 40-letnici knjižnice, odprli prvo artoteko – zbirko likovnih del, ki jih bodo brezplačno za dva meseca izposojali tudi na dom. Prva artoteka je bila ustanovljena leta 1889 v Denvru v ZDA, po sto letih pa se bomo s to vrsto približevanja likovne umetnosti prvič srečali tudi pri nas.

V pogovoru s Silvo Novljan, vodjo enote Pionirski dom, smo izvedeli, da je 68 slikarjev, ki so vsi člani ZDSLU, knjižnici poklonilo 162 del, s čimer so omogočili organiziranje prve artoteke pri nas. Ker je Pionirska knjižnica vzorčna knjižnica za mladino, ki uspešno posodablja svoje delo in ga podreja zakonitostim sodobno delujoče knjižnice za mladino, so se za to

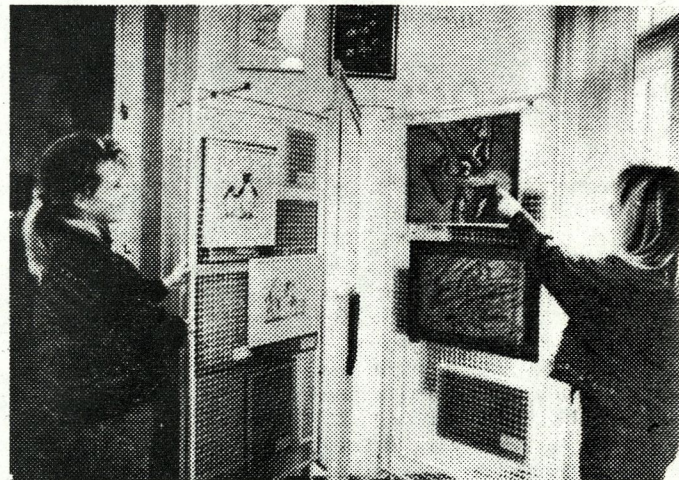
Slike so darovali

Marijan Amalietti, Zora Bitenc, Milan Bizovičar, Ivo Bošnjakovič, Renata Bovhan, Boris Božič-Yuri, Jože Ciuha, Marjeta Cvetko, Janez Črnač, Mojca Černič, Silva Devetak, Maja Dokler, Hussain Galeb, Zdenka Golob, Ančka Gošnik-Godec, Drago Hrvacki, Vera Horvat, Zdenko Huzjan, Andrej Jemec, Marjanca Jemec-Božič, Zmagor Jeraj, Leon Koporc, Slavko Kores, Franci Košec-Karas, Janez Kovačič, Marjanca Kraigher, Igor Kregar, Jože Kumer, Mira Ličen-Krmpotič, Albin Lugarič, Anka Lugar-Peroci, Nada Lukežič, Irena Majcen, Marjan Manček, Pavel Medvešček, Miki Muster, Silvan Omerzu, Darinka Pavletič-Lorenčak, Andrej Pavlič, Nedeljko Pečanac, Borut Pečar, Roža Piščanec, Anton Plestenjak, Vojko Pogačar, Janez Pristavec, Stojan Razmovski, Evgen Sajovic, Gorazd Satler, Rudi Skočir, Darko Slavec, Leopold Strnad, Janez Šibila, Tanja Špenko, Jože Šubic, Andrej Trobentar, Marijan Tršar, Pavle Učakar, Kamila Volčansek, Melita Vovk, Franc Vozel, France Vrtačnik, Vojko Zadavec, Suzana Zafirova-Gorgieva, Karel Zelenko, Tinca Stegovec, Tone Svetina, Vojko Svetina, Darja Lobnikar-Lovak, Viljem Jakopin, Lev Zakrajšek, Miran Mirtič, Sašo Gantar.

K uresničitvi ideje pa pripomogli tudi: prof. dr. Mirko Jutršek, Lojze Kalinšek, Viki Pogačar, inž. Igor Skulj; Mizarstvo Počkaj – Rudnik; Studio Krog – Ljubljana; Parketarstvo Martin Novak – Ribnica; Konim – Inozemska industrija zastopstva; Obrtno združenje Ljubljana-Bežigrad.

ново ponudbo likovne umetnosti odločili prav v Pionirski knjižnici. Z izposojjo likovnih del, ki bodo ustrezno zavarovana, opremljena z mapami in z opisom avtorja ter razlago likovnega dela, bo članom knjižnice omogočeno, da bodo lahko določen čas imeli umetnino v lastnem domu, kjer bodo najlažje doživeli njeno izrazno moč. Likovno delo si bo lahko izposodil vsak član knjižnice, le otrokom do 14. leta bodo slike izposodili samo v spremstvu staršev, kar je povsem razumljivo, kajti izgubljenih in poškodovanih slik pač ni možno nadomestiti z novim nakupom. Tako kot za knjige bo seveda treba po dveh mesecih izposoje plačati zamudnino, sicer pa bo izposoja brezplačna.

Podarjena likovna dela so bila v enoti Pionirska knjižnica

Zbirka 162 podarjenih likovnih del je že pripravljena za izposajo na dom.

že razstavljeni v počastitev mednarodnega dne mladinske knjige 2. aprila. Slikarji so pobudo za podaritev slik sprejeli kot animacijo ljudi za življenje z likovno umetnostjo, ki naj bi postala potreba vseh in na katero naj po besedah Silve Novljan ne bi več gledali kot na privilegij posameznikov. Likovna umetnost bo z možnostjo izposoje slik na domu dobila novo razsežnost, pritegnila

nove obiskovalce tudi v galerije, muzeje in na razstave, lahko pa bo spodbudila tudi željo po nakupu umetniških del. Z artoteko, zbirko likovnih del, ki bodo strokovno obdelana in ponujena mladim obiskovalcem Pionirske knjižnice bo še izpopolnjena splošnoizobraževalna vloga te 40 let stare ljubljanske kulturne ustanove.

ALENKA BREZOVNIK

Foto: LADO ČUK

ČLANKI — ARTICLES

ARTOTEKA

Silva Novljan, knjižnica Oton Župančič, Ljubljana

UDK 027.022:75/76

NOVLJAN, Silva: Artoteka. Knjižnica, Ljubljana, 32 (1988), št. 1-2, str. 1—22

Špotoizobraževalna knjižnica ima v primerjavi z ostalimi knjižnicami najširšo družbeno vlogo, ki je posebno pri širjenju in navajanju prebivalstva na nove oblike zapisov informacij zelo pomembna. Te njene prednosti lahko izkoristimo tudi za izposajo likovnih del, zato je v članku prikazana organizacija artoteke v splošnoizobraževalni knjižnici. Od nabave, obdelave, ureditve in izposoje artotečnega gradiva sledimo misli, da je artoteka dragocena dejavnost, ki ne popularizira samo likovne umetnosti, ampak vpliva na celotno delo knjižnice.

UDC 027.022:75/76

NOVLJAN, Silva: Picture library, Knjižnica, Ljubljana, 32 (1988), no. 1-2, p. 1-22

Public libraries, in comparison with other kinds of libraries, have a specific role in society which is also very important on the field of popularizing new information media.

The advantages of public libraries can also be used for circulation of plastic art, therefore the organization of a picture library as a part of a public library is discussed in the article.

From the accession, processing and arrangement to circulation of art material we can follow the idea, that a picture library is a very precious activity which not only popularizes art but has a strong effect on the whole library service as well.

I. Vloga in pomen

Artoteka je zbirka umetniških del z likovnega področja, ki so sistematično zbrana, strokovno obdelana in dana občanom v uporabo. Njena dejavnost je namenjena vzgoji in izobraževanju ter zadovoljevanju kulturnih potreb ljudi, zato z različnimi oblikami strokovnega dela predstavlja gradivo in ga izposoja.

POROČILO O DELU K O Ž - ENOTA PIONIRSKA KNJIŽNICA ZA LETO 1986

Pionirska knjižnica deluje v občini Ljubljana-Center in svojim uporabnikom, mladini od predbralnega obdobja do 20. leta starosti posreduje knjižno in neknjižno gradivo in informacije ter prireja zanje različne oblike knjižne in knjižnične vzgoje. Odraslim nudi strokovno literaturo, informacije in nasvete s področja mladinske književnosti in mladinskega knjižničarstva kot vzorčna knjižnica, ki hkrati opravlja tudi somatično službo za mladinske knjižnice in se s tem vključuje v širši ljubljanski in slovenski prostor.

Statistični prikaz dejavnosti treh oddelkov Pionirske knjižnice:

I. Prirast knjižničnega gradiva: 3929

1. nakup knjig	1671	}	3369
2. odkup knjig KSS	1440		
3. dar knjig	206		
4. zamenjava knjig	52		
5. nakup periodike	97	}	115 periodika
6. darovi periodike	18		
7. nakup AV gradiv	386	}	445 neknjižno gradivo
8. nakup ostalega gradiva	59		

II. Odpis knjižničnega gradiva: 639

od tega:

1. knjig	578
2. periodike	33
3. neknjižno gradivo	28

III. Knjižnično gradivo (zaloga): 69253

od tega:

1. leposlovnih knjig	49.040	}	63793
2. poučnih knjig	14.723		
3. periodika	2560		
4. AV gradivo	2687		
5. drugo	213		

IV. Nabava in obdelava knjižničnega gradiva:

1. nabava: 445 enot neknjižnega gradiva + 95 naslovov periodike;
2. obdelava: inventarizacija, klasifikacija, AIK in naslovni katalog ter oprema 445 enot neknjižnega gradiva in 95 periodike.
 - izdelava in dopolnitev katalogov za 560 naslovov starega fonda,
 - dopolnjevanje internega tematskega kataloga v pion.oddelku;
 - naslovnega kataloga za pesmi in pravljice v P-odd.;
 - vlaganje katalognih listkov v 16 katalogov;
 - dopolnjevanje dokumentacije člankov iz 95 časnikov in časopisov - 1021 listkov.
3. tehnična oprema: vleplanje ovitkov v 350 kaset, popravila knjig - 2400;
4. preureditev informativnih napisov v pionirskem odelku.

V. Članstvo: 5803

od tega:

- predšolski 209
- osnovnošolski 3169
- srednješolci 1784
- študentje 249
- ostali 392

Člani po občinah:

Center:	Bežigrad:	Moste:	Šiška:	Vič:	Ostali:	Skupaj:
1638	859	594	975	1183	555	5803

- Od 5803 članov je 28,23 % članov iz občine Center.

VI. Obiskovalci knjižnice: 59038

od tega:

1. bralci 42563
 - od tega:
 - a) mladi do 15 let 31564
 - b) mladi od 15 do 20 let 8019
 - c) odrasli od 20 - 60 let 2980
2. obiskovalci čitalnici (ne moremo natančno beležiti) 8036
3. obiskovalci prirediteljev in ostali (ni vse beleženo) 8439

VII. Izposojeno knjižnično gradivo	140630	
od tega:		
1. izposoja na dom:	125288	
od tega:		
- leposlovnih knjig	93437	} 113.003
- poučnih knjig in revij	19566	
- AV gradivo	12285	
2. izposoja kolekcij	2962	
3. izposoja v čitalnicah	12010 + 370 = 12380	
od tega:		
- knjig	4826	
- periodika	6871	
- neknjižnega gradiva	313 + 370 = 683	

VIII. Prireditve:	300 (ni vse šteto), obisk:	7991
od tega:		
1. razstave	72	2032
2. ure pravljič	47	828
3. kvizi	9	329
4. srečanje z ustvarjalci	17	1404
5. predavanja	10	593
6. organizirani ogledi	80	2210
7. druge prireditve	65	595

IX. Strokovno svetovalno in drugo delo:

1. S področja dela mladinskih knjižnic je bilo posredovanih:
63 osebnih enournih svetovanj, 9 dvournih, 18 telefonskih
informacij in 54 pismenih informacij.
2. Strokovni sestanki:
 - 8 strokovnih sestankov za knjižničarje OŠ in SIK ljubljanske regije in predstavnike drugih aktivov. 298 udeležencem smo predstavili 107 knjižnih novosti in jih tekoče seznanjali s knjižničarsko problematiko in novostmi ter poročali o sejmi mladinskih knjig v Münchnu in Bologni;
 - 2 sestanka Sekcije za šolske knjižnice pri ZBDJ, ki jo vodimo in organiziramo njeno delo. Udeležba na sestanku Komisije za šolske knjižnice ZBDJ v Zagrebu;

- Razgovor o bralnih interesih srednješolcev na osnovi ankete izvedene med učenci ljubljanskih srednjih šol (3 ure).

3. Seznami:

- Priporočilni seznam knjig za bralno značko 1985/86 (objava v Glasilu DPM).
- Izbor najboljših knjig iz vseh dosedanjih priporočilnih seznamov za bralno značko (poslali Svetu bralnih značk).
- Anotiran seznam mladinskih knjig, ki so izšle v letu 1985 (poslali v IJB München).
- Izbor slovenskih mladinskih knjig za razstavo Bele vrane IJB v Bologni.
- Priporočilni seznam knjig, primernih za VVO - 1985 (objava v Glasilu DPM).
- Anotirani seznam slovenskih mladinskih knjig 1986 za IJB München.
- Seznam knjig za razstavo: Otroške knjige za mir - RK ZMS.
- Seznam Andersenovih nagrajencev.
- Seznam knjig, ki so jih ljubljanski srednješolci izbrali za svoje najljubše.

4. Referati:

- Novljan S.: "(Ne) moč mladinskih knjižnic" - na posvetovanju Otrok in knjiga ZPM Jugoslavije v Sarajevu.
- Novljan S.: Nabava v šolskih knjižnicah med ideali in stvarnostjo - na posvetovanju ZBDJ na Ohridu.

5. Predavanja:

- Pogačar ; Novljan: "Knjiga - knjižnica v VVO" - za vzgojiteljice enote Zavoda za šolstvo Koper (2 uri).
- Novljan S.: Otrok in knjiga - za pedagoški kader in starše v Mozirju (2 uri).
- Novljan S.: Standardi za šolske knjižnice - za aktiv šolskih knjižničarjev OE Zavoda za šolstvo Koper v Postojni (2 uri).
- Novljan S.: Knjige za najmlajše - za vzgojitelje in starše v Šmarju (2 uri).
- Novljan S. Kako približati dobro knjigo najmlajšim - za vzgojitelje in starše v Rogaški Slatini (2 uri).
- Novljan S.: "Ureditev gradiva in vrste katalogov" - s praktičnim prikazom - za aktiv šolskih knjižničarjev SUI Ljubljana (1,5 ure).
- T. Tratnik-Pogačar: "Delo z bralci" - za šolske knjižničarje celjske regije - 3 ure.

6. Članki in drugi prispevki:

- ^{Zedugner V.: Delnja za mladinsko književnost Oč 1985 št. 22 - zapis} Pogacar T.: "Pregled slovenske periodike za djecu". Umjetnost i dijete 1986 št. 1-2.
- Pogacar T.: "Bulletin J+L" - Otrok in knjiga 1985 št. 22 -zapis.
- Pogacar T.: "Pionirska knjižnica v Ljubljani": Glasilo DPM 1986 št. 5-6
- Novljan S.: Od Svetega pisma do Peklenske pomaranče. Knjiga 1986 št. 6 in Otrok in družina 1986 št. 6 (povzetek).
- Novljan S.: Informacija je učinkovita šele tedaj, ko je do-
stopna vsakomur. Vzgoja in izobraževanje 1986 št. 1.
- Novljan S.: Pogoji in delo z mladimi do 15. leta starosti v
ljubljskih SIK. Knjižnica 1986 št. 1/2.
- Novljan S.: Poslovanje šolskih knjižnic - brezplačno.
Knjižnica 1986 št. 1/2.
- Novljan S.: "Obdelava knjižničnega gradiva" - pregled standar-
dov za mladinske knjižnice in predlog za poenotenje -
poslano Republiški matični službi NUK.
- ^{Makota B.: Mladinsko književnost v mgi - Oč 1985 št. 22 - zapis} Makota B.: Mladinsko književnost v mgi - Oč 1985 št. 22 - zapis

7. Ostalo strokovno delo:

- Ogled VVO in strokovni razgovor v Celovcu;
- pripombe na predlog ISS na Enotne osnove standardov in norma-
tivov za delo OS in SUI in organizacija razprave;
- sodelovanje na posvetu o sodelovanju med kulturnimi instituci-
jami in kulturološkimi šolami;
- pripombe na ocenjevanje del in nalog šolskega knjižničarja za
aktiv šolskih knjižničarjev Lj.-Moste;
- sodelovanje pri pripravi o posvetovanju: O kiču - in aktivna
udeležba v Mariboru;
- mentorstvo pri izdelavi diplomske naloge o javni pionirski
knjižnici - študentki PA;
- sodelovanje pri Zmajevih dječjih igrah v Novem Sadu;
- sodelovanje pri določanju starostnih stopenj za mladinsko li-
teraturo in izboru knjig za Š-set centralne katalogizacije;
- analiza učinkovitosti poslovanja z zvišano zamudnino na delo
z mladim bralcem v PK - poslano ljubljanskim SIK;
- sodelovanje v delovni skupini KSS za pripravo programa subven-
cioniranih izdaj slovenskih knjig;
- sodelovanje v strokovnem svetu za knjižničarstvo - tudi za
področje šolskih knjižnic: priprava dopolnilnih sklepov za po-
ročilo o izvajanju Zakona o knjižničarstvu in strokovni razgovor
na Republiškem komiteju za vzgojo in izobraževanje;
- pismeno obvestilo in predlog za izboljšanje položaja mladinskih
poučnih knjig - poslano Republiški matični službi NUK; KSS, KSS
- program obveznega branja in bralnih značk v OŠ in SUI in pred-
log za izboljšano organizacijo za LKS - Odbor za knjigo;
- sodelovanje v uredniških odborih in izdajateljskih svetih:
Otrok in knjiga, Kurirček, Zveza bralnih značk, založba Mla-
dinska knjiga...

- izdelava novega propagandnega vabila k vpisu v PK;
- Novljan S.: Evidenca izposoje knjižničnega gradiiva na dom s člansko izkaznico, ki velja za vse enote KOŽ;
- Novljan S.: Pregled učinkovitosti poslovanja z novim cenikom v enoti PK, sprejetim na KS KOŽ 1985

- 20 prevodov knjig slikaric

X. Izobraževanje delavcev:

- 1 delavec študij ob delu na PA - smer knjižničarstvo - slovenski jezik;
- 1 delavec ogled knjižnega sejma v Beogradu;
- 1 delavec ogled razstave mladinskih knjig v Münchnu;
- 2 delavca ogled sejma mladinskih knjig v Bologni;
- 3 delavci na posvetovanju ZBDS v Mariboru;
- 2 delavca na posvetovanju o kiču v Mariboru;
- 1 delavec na seminarju: Uvod v računalništvo - NUK;
- 1 delavec na obisku v slovenskih VVO in knjižnici v Celovcu;
- 6 delavcev na predavanjih ZBDS - Ljubljana
- 1 delavec na obisku v mariborskih pionirskih knjižnic

XI. Kadrovska problematika:

Redno zaposlenih 11 delavcev (enajsti prišel novembra 1986) + 3 zunanji sodelavci 565 ur + 1 delavka iz ONO 37 ur;

- odsotnost zaradi bolezni	- 281 dni
- izredna plačana odsotnost	- 44 "
- službene poti	- 34 "
- dopusti	- 303 "

Skupaj - 662 dni = 4634 ur

9 delavcev je imelo 21 rednih funkcij v strokovnih in samoupravnih organih v KOŽ in izven KOŽ in še nekaj dodatnih občasnih v delovnih skupinah in so se redno udeleževali sestankov ter se aktivno vključili s pripombami v razpravo.

XII. Nova oprema in vzdrževalna dela:

- 78 opornikov za preureditev skupin in napisov;
- telefonska napeljava;
- delno popravilo kanalizacije in vodovoda.

XIII. O delu Pionirske knjižnice so poročali: Dnevnik, Glasilo DPM, Radio;

- priznanje ZKO Lj.-Vič-Rudnik

XIV. Neopravljeno planirano delo:

1. Vzdrževalna dela:

- ✓ okrepitev tal podstrešja s pridobitvijo prostorov Staninvesta;
- preureditev razstavnih panojev;
- preureditev knjižnice na 1 izposojevalni pult;
- dodatna oprema za neknjižno gradivo;
- ✓ popravilo strehe in žlebov;
- ✓ dopolnitev sistema centralnega ogrevanja s črpalkami in odštevalnim števcem;
- ureditev lastništva stavbe PK in najemniških pogodb;
- ✓ pleskanje vrat;
- ureditev podov;
- nakup dia platna in kopirnega stroja;
- ✓ obnova fasade;
- pridobitev in adaptacija prostorov, ki jih zaseda Pionirski dom;
- ✓ toplotna izolacija strehe

2. Strokovno delo:

- ± nepopolni katalogi v M-odd;
- preobdelava starega fonda v M-odd;
- nedokončano izločanje fonda iz katalogov;
- naslovni katalog arhiva slovenskih mladinskih knjig do l. 1945;
- nepopolna obdelava neknjižnega gradiva.

Glede na srednjeročni načrt in načrt dela do leta 2000 se prepočasi izvajajo načrtovana dela, ki bi knjižnico oblikovala v vzorčno medio=tečno zasnovano kulturnoizobraževalno središče za delo z mladimi in z ustrezno strokovnosvetovalno službo s študijskām oddelkam za mla=dinsko književnost in mladinsko knjižničarstvo. Zato je nujno po=trebno doseči, da bo tisti del programa, ki prešega občino Center in Ljubljano - sofinancirala Kulturna skupnost Slovenije, del oprav=ljenih nalog s strokovno-svetovalnega področja pa tudi Izobraževalna skupnost Slovenije.

Poročilo o opravljenem delu za leto 1986 je bilo sprejeto na zboru delavcev enote Pionirska knjižnica ...22.I.1987

PRIMERJAVA PO ODDELKIH:

Č L A N S T V O	1985:	1986:
P	3600	3484 = 116 manj
M	2304	2319 = 15 več

I z p o s j a:	1985:	1986:
P	94133 + 9121 k	84871 + 10828 k 9262m + 170 ^r
M	30249 + 621 k	27488 + 1457 k 2761m + 123 ^r
Š	302	644 342 ^r

<u>Razmerje izposoje poučnih knjig:</u>			
P	12341	13458 =	1117 več
M	6842	5752 =	1090 manj

Izposoja v čitalnici	1985:	1986:
P	6986	5038 = 1948 manj
M	7908	6777 = 1136 manj
Š	464	278 = 186 manj

O b i s k:	-	1985:	1986:	
P		36036	35857	= 179 manj
M		16213	14076	= 2137 manj
Σ		251	267	= 16 več

P r e d i t v e:	1985:	1986:	
število	370	300	= 70 manj
obisk	9259	7991	= 1268 manj

- razmerje izposoje med L : P = 82,7 : 17,3 % 84,6 : 15,4 = 85
- član je prišel v knjižnico 7,3 x v letu 1986 7,5 x = 85
- član si je izposodil 21,6 knjižničnega gradiva (knjig in kaset) 23,6
- ob obisku si je izposodil 2,9 enot knjižničnega gradiva 3 = 85
- na 1 delavca (šteti je 8 zaposlenih) = 17579 knjižničnega gradiva
= 19321 = 85

- in še mnogo drugih manjših, a zato nič manj pomembnih in odmevnih, med njimi:
- Kidričeva bralna značka
- Poklici in šole
- Mladostna doživetja
- Kulturne ustanove Ljubljane
- Igrače - Igra
- Mladi - to so vaši listi
- Otroci v NOB
- Varnost v prometu
- 40 let Pionirja
- Slovenska strokovna literatura o knjižni in knjižnični vzgoji
- Tuje mladinske knjižnice
- Dober dan - Anglija, Češkoslovaška
- Uganka
- Kulturni spomeniki občine Lj.-Center
- Naj se predstavim - KNJIGA
- Slovenska ljudska poezija
- Babice in dedki v mladinski literaturi
- Knjige v brajici
- Kako nastane knjiga
- Drevo - vaš prijatelj
- Literatura o lutkah
- Teden OZN
- O gledališču
- Knjige, ki ste jih prezrli
- Svet mladih

- svoje ilustracije so razstavljali v Pionirski knjižnici:

Marjan Manček, Kostja Gatnik, Božo Kos, Ančka Gošnik-Godec, Jelka Godec-Schmidt, Kamila Volčanšek, Jelka Reichman, Marjanca Jemec-Božič, Miki Muster